BONDIA ARUBA®

Diasabra 23 di Augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Cuanto responsabilidad Reino…
Ta cubri den Caribe…?

Pagina 5

Cantidad di pregunta di Parlamentario ta alarga tratamento di presupuesto complementario

Pagina 3

- **Reino den Caribe: Awa teritorial y Zona Economico Exclusivo pa vigila**
  Pagina 2
- **Hulanda: Debate parlamentario caotico riba Gaza a keda suspendi**
  Pagina8
- **Marco Rubio ta elogia e liderazgo di Kenia na Haiti**
  Pagina 11

Colombia: Auto bom y atake contra helicopter ta mata al menos 17

Pagina 10

Amsterdam sacudi pa asesinato di hoben di 17 aña

Pagina 9

Husticia Mericano ta publica transcripcion di entrevista cu Ghislaine Maxwell

Pagina 23

DRUNKEN BURGER
CRAVING THE BEST BURGER ON THE ISLAND?

SCAN CODE FOR MENU

J.E. Irausquin Blvd 384-A. Reservations: (+297) 699-5090. WWW.DRUNKENBURGER.COM

BONDIA ARUBA

Segun lider di fraccion di PPA, Otmar Oduber

Gobierno ta actuando manera mester ta riba situacion di Merca y Venezuela den region

Reunion di presupuesto complementario di pais Aruba a keda cancela, pa asina Prome Minister por atende cu e situacion tenso cu tin den region riba loke ta trata e barconan di guera di Merca den region. Den un reunion categorisa como 'Besloten Bijeenkomst (BB)' Prome Minister Mike Eman (AVP) a informa Parlamento di e situacion y con gobierno tin pensa di atende cu e situacion aki.

Reunion porta cera
E reunion tabata uno porta cera, unda Prome Minister y tur e instancianan envolvi tambe tabata presente pa duna informacion. E noticia a cuminsa plama riba e rednan social , pero despues e medionan Latino tambe a cuminsa saca e informacion di e situacion entre Merca y Venezuela.

Lider di fraccion di PPA, Otmar Oduber a duna di conoce: "Cu e informacionnan ricibi, sigur ta duna un sentimento cu gobierno ta actuando manera mester ta. Mas ainda cu e informacionnan necesario mester sali for di un solo canal, cu ta Prome Minister Mike Eman, pa asina pueblo haya e informacion corecto di e trabounan cu ta andano y con Aruba mester prepara".

PPA ta satisfecho cu informacion
"Fraccion di PPA por bisa cu nos tin un curason trankil cu gobierno di Aruba ta bezig, ta na altura y ta den contacto cu tur e instancianan y tambe madre patria Hulanda pa e actividadnan cu ta tumando luga. Fraccion di PPA tin tur e confiansa mirando e forma cu prome minister a bin papia y informa Parlamento den un forma habri, unda ta dunando atencion cu ta necesario y cu comunidad di Aruba lo keda informa na su debido momento", Oduber a subraya.

Lider di fraccion di PPA ta kere cu loke ta importante den henter e proceso aki ta, pa gobierno keda informa comunidad di e pasonan y pa nos tur keda trankil. "Loke cu no por evita ta, cu e situacion ta hala hopi atencion internacionalmente. Ta di comprende cu na Aruba e comunidad tambe ta drenta den un preocupacion y p'esey mes ta importante pa gobierno di Aruba, atende cu e situacion corectamente pa keda informa Parlamento y comunidad di Aruba," Oduber a finalisa bisando.

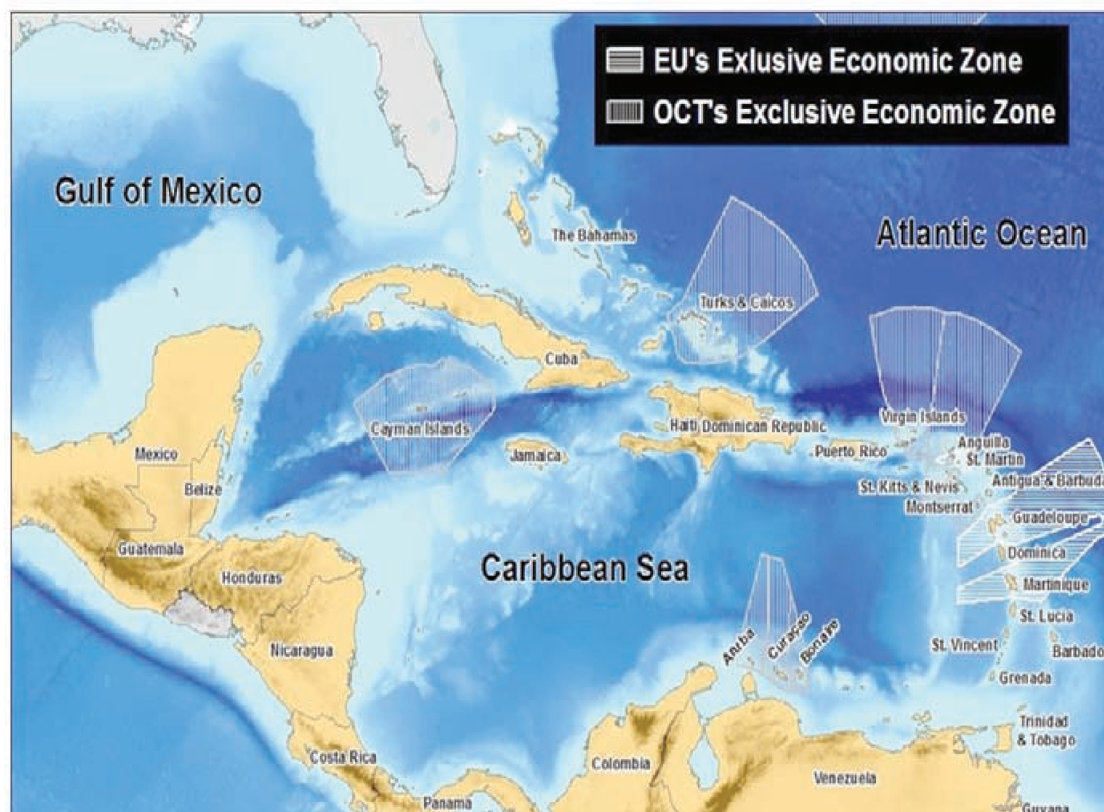
REINO DEN CARIBE

Awa teritorial y Zona Economico Exclusivo pa vigila

En vista di e actual turbulencia encuanto operacion militar di Estadonan Uni pa combati specificamente transporte di droga for di costa Venezolano, e posible envolvimento den esaki di e teritorionan Hulandes tambe ta hala atencion. Sin embargo, no semper ta conoci te unda y pa cual teritorio e responsabilidadnan di Reino Hulandes ta yega.

E pais tin hurisdiccion den dos tipo di zona, e awanan teritorial cu tin un maximo di 12 miya nautico (22,2 km) y ta e zona mas cerca di costa. E Zona Economico Exclusivo ta un zona di maximo 200 miya nautico, dependiendo di e posicion di e pais. Den e caso di Aruba no tin un zona exclusivo na e banda pazuid unda ta comparti lama cu Venezuela, pero si panort di nos isla. Na banda West e zona ta limita pa e zona di Colombia y na parti Oost e frontera maritimo cu Corsou.

E motibo pa publica e mapa aki, ta pa por ilustra e area pa cual Reino Hulandes ta responsable, incluyendo e zonanan economico exclusivo di Reino directamente y e zonanan cu ta resorta bao di un teritorio insular, manera ta e caso di Corsou y Sint Maarten. Ta trata aki di e asina yama frontera exterior di e zona di Reino, mientras internamente ta distingui e areanan cu por cay en principio bao di un teritorio insular. Por nota cu e zona economico exclusivo di islanan ABC no ta grandi, compara cu e totalidad di lama Caribe, pero ta exactamente e area unda tin mayor movimento di trafico ilicito for di costa Venezolano.

Tumando na cuenta e recien aumento di accion di Estadonan Uni den region di Caribe pa por combati narcotrafico via lama den nos region, ta importante señala cu un di e areanan mas sensitivo ta netamente banda di Aruba. Esaki pasobra den ultimo añanan gobierno di Venezuela a opta pa ehecuta un militarizacion fuerte riba peninsula di Paraguana, argumentando cu esey tabata necesario pa combati narcotrafico cu tabata abundante. Sin embargo, varios relato internacional, entre otro di e organisacion InsightCrime, tabata mustra riba actividad di hasta cartelnan Mexicano na Paraguana, aparentemente por lo menos tolera pa gobierno di presidente Maduro.

E tamaño reduci di awa teritorial y zona economico exclusivo ta haci cu ta imposible pa Reino Hulandes haci un bon trabao di vigilancia sin colaboracion estrecho cu e otro paisnan proximo na nos. E colaboracion cu Colombia, Republica Dominicana, Merca y otro teritorio den Caribe no ta e problema, pero e colaboracion cu autoridadnan Venezolano lo ta un pregunta grandi. Merca a anuncia di bay directamente contra e asina yama 'Cartel de los Soles'. E nomber aki ta bin di e solo cu e generalnan Venezolano ta carga riba nan uniforme. E cartel ta acusa di relacion estrecho cu alto mando militar Venezolano y cu presidente Nicolas Maduro.

Nota: Mester tene cuenta cu e mapa aki no ta duna e status di Aruba y Bonaire completamente corecto. Bonaire su zona desde 2010 ta pertenece na Reino Hulandes, y den e caso di Aruba nunca a regla e traspaso legal di e zona pa Aruba, loke ta requeri pasa un ley na Aruba pa efectua esaki. Por lo tanto e zona aki tambe ta cay bao di Reino.

E zonanan marca aki como "EU Exclusive Economic Zone" ta e partinan cu ta directamente liga na un pais Europeo. Por ehemplo, den e caso di e teritorionan Frances nan no ta "Teritorio di Ultramar" liga na un pais di Union Europeo, sino parti integral di e pais Europeo; mescos e caso di Bonaire, Saba y Sint Eustatius.

Cantidad di pregunta di Parlamentario ta alarga tratamento di presupuesto complementario

Diaranson 20 di augustus Parlamento di Aruba a inicia cu e tratamento di presupuesto complementario 2025, e prome cambio di presupuesto nacional 2025 di pais Aruba, cual a sigui ayera y lo continua dialuna mainta, despues cu presidente di Parlamento, Sr. Marlon Sneek (AVP) a schors e reunion un biaha mas.

E prome reunion publico pa trata presupuesto complementario 2025 a cuminsa cu ministernan di Gabinete AVP-FUTURO contestando preguntanan cu oposicion a manda por escrito cu no a haya contesta por escrito. Despues cu cada minister a haya e oportunidad pa contesta e preguntanan cu a keda falta, a pasa over pa tratamento di e presupuesto complementario mes.

Parlamentarionan di e cuater fraccion a dirigi un cantidad di pregunta na ministernan concerni y algun parlamentario a entrega mocion y/of amienda.

Den caso di fraccion MEP, lider di fraccion Evelyn Wever-Croes a trece dilanti diferente pregunta y topico. Entre otro, el a trece dilanti e topico di Rijkswet, na unda el a enfatisa cu e circunstancianan tempo cu Gabinete Wever-Croes tabata na mando tabata completamente otro, na momento cu Hulanda a bin cu e exigencia pa un Rijkswet pa por a haya ayudo financiero.

El a cuestiona, mirando cu aworaki e circunstancianan ta completamente diferente y teniendo cuenta cu na mas di un ocasion gobierno a indica cu finanzas publico ta solido, si ainda ta necesario pa bin cu un Rijkswet y den ki cuadro ta negociando e Rijkswet.

Parlamentario Wever-Croes tambe a cuestiona e biahenan recien di minister Gerlien Croes (Futuro) y a puntra prome minister Mike Eman (AVP) si e ta controla si e biahenan di minister Croes ta den cumplimento cu e acuerdo di gobernacion cu coalicion a firma, den cual tin cuadronan specifico pa loke ta trata biahe di e ministernan.

Di su banda, parlamentario Rocco Tjon (MEP) a entrega siete mocion den cual e ta boga pa mas fondo pa sector social. E fondo aki, segun el a indica, ta trata di tres miyon florin cu lo ser reparti bao di Stichting Hunto, Famia Planea Aruba, FADA, Fundacion Respetami, Fundacion pa nos Comunidad y Fundacion Contra Violencia Relacional.

Como ex-minister di Husticia e parlamentario a reacciona tambe brevemente tambe riba e parti di Husticia, specificamente tocante e recortenan den Husticia. El a indica cu e recortenan aki lo tin como consecuencia cu organisacionnan di seguridad no lo por garantisa seguridad mas, y asina e ciudadanonan mes lo “trek aan de bel” ora nan no ta sinti nan mes sigur mas.

Parlamentario Tjon a indica cu contrario na loke Minister di Husticia actual, Arthur Dowers (AVP), kier aparenta, el a hereda un presupuesto cu hopi fondo, cu e parlamentario ta indica el a corta aden, como tambe proyectonan cla pa ehecuta.

Pa loke ta trata fraccion PPA, lider di fraccion Otmar Oduber tambe a trece dilanti diferente topico a traves di preguntanan cu el a dirigi na varios minister. Entre otro el trece dilanti e topico di Rijkswet y interes halto cu Aruba ta pagando; el a cuestiona prome minister Eman tocante e personanan cu e mandatario tin trahando den su bureau y si esakinan a bay conforme open vacature.

Parlamentario Oduber a toca e tema di aumento di repartietoeslag. El a cuestiona, basa riba presupuesto 2026 den cual tin poni cu desde januari un grupo di pensionado lo ricibi 200 florin adicional, cual grupo lo ricibi e 200 florin extra aki y a puntra si gobierno AVP-FUTURO ta bay cumpli cu e promesa di 700 florin di reparatietoeslag.

Adicionalmente fraccion PPA a presenta un amienda pa pone placa disponibel pa centronan di bario na Aruba. Fraccion PPA a reuni cu centronan di bario, caminda e directivanan di e centronan di bario a trece dilanti varios punto y e desafionan cu nan enfrenta.

Parlamentario Oduber a toca e topico di Rijkswet tambe y a alerta cu e manera cu gobierno ta maneha e tema aki ta un “atake contra democracia” di Aruba y un riesgo pa autonomia. Desde fin di januari fraccion PPA a pidi un reunion publico pa trata e topico di Rijkswet, pero e reunion no a ser yama.

Di parti di fraccion AVP, parlamentario Dennerich Kelly a presenta un mocion pa atende cu desperdicio medico na dump y a indica cu tin 50 container na dump yena cu desperdicio medico, cual el a enfatisa ta un situacion hopi peligroso. El a pidi un investigacion riba e situacion aki y un solucion pa esaki.

Alabes e parlamentario a toca e tema di personal di cuido domestico y a indica cu e grupo aki merece mas atencion y tin mester di miho control. El a cuestiona si tin un registro di e dunadornan di cuido aki, si tin bista cuanto hende tin y sin tin plan pa esaki.

Parlamentario Stephany Sevinger a trece dilanti su preocupacion pa e situacion actual pa loke ta trata vivienda. El a trece dilanti e punto di preocupacion tocante e dificultad cu ciudadanonan tin pa yega na un cas propio of un tereno.

Relaciona cu esaki el a trece un mocion pa dilanti den cual el a subraya diferente punto cu e lo desea pa gobierno revisa of ahusta pa asina ciudadanonan tin mas accesibilidad na e posibilidad di por yega na un cas of tereno propio.

Diaranson atardi pa 6or e prome reunion publico di tratamento di presupuesto complementario a yega su fin na momento cu presidente di parlamento, Sr. Marlon Sneek, a schors e reunion. Inicialmente tabata programa pa e tratamento continua diahuebs 21 di augustus, pero despues cu parlamentarionan a trece dilanti varios pregunta y nan preocupacion pa e situacion di tension actual entre Merca y Venezuela, a pidi prome minister Mike Eman pa un reunion pa asina e brinda informacion concreto tocante esaki.

E reunion aki cu prome minister Eman a tuma luga diahuebs 21 di augustus locual a haci cu e di dos reunion publico di tratamento di presupuesto complementario a hala pa diabierna 22 di augustus (ayera). Na final di e reunion publico di ayera, presidente di parlamento a bolbe schors e reunion te cu dialuna mainta 9or.

Segun parlamentario Jennifer Arends-Reyes oposicion ta exigi gobierno pa den cinco luna soluciona problema cu nan no a soluciona den siete aña

Durante un conferencia di prensa recien lider di fraccion AVP parlamentario Jennifer Arends-Reyes a trece dilanti diferente punto di atencion, entre nan e exigencianan di oposicion, e topico di enseñansa y avancenan di gobierno di AVP-FUTURO.

Parlamentario Arends-Reyes a trece dilanti cu recientemente el a tuma nota di cantidad di pregunta cu fraccion di oposicion ta manda pa ministernan, cual el a menciona ta nan prerogativo pa haci esaki, caminda nan ta exigi solucion riba tur tipo di problematica cu tin na e momentonan aki y ta hasta presenta proposicion y solucionnan di nan banda.

"Nos ta wak cu durante e transcurso di tempo nan ta lubida cu ta nan mes a caba di sali como ex minister di e posicionnan aki. Nos ta wak reelsnan caminda cu tin proposicionnan y solucionnan di personahenan cu ta ex minister den e carteranan aki concerni y bo ta wak cu esakinan no a ser concretisa, no a realisa esakinan pa pueblo, pero aworaki den cinco luna di tempo cu AVP-FUTURO tin na mando nos ta wak cu nan ta exigi solucion pa esaki," el a remarca.

Pa loke ta e topico di enseñansa, parlamentario Arends-Reyes a subraya cu como un persona cu ta bin di e area di enseñansa, e lo desea di wak mas ser den e parti di mantencion grandi tuma luga na e scolnan, entre otro e parto di asfalt caminda cu ta wak pleinnan na cierto scolnan cu mester ser drecha. Esakinan, el a menciona ta puntonan cu fraccion AVP lo atende cune den e proximo presupuestonan.

E parlamentario a trece dilanti tambe e aspecto di digitalisacion, el a remarca cu esaki ta un aspecto importante pa penetra den e scolnan. El a indica cu aunke por mira cu diferente scolnan ya tin nan aparatonan, den e parti aki falta mas.

Arends-Reyes a indica cu un di e puntonan tambe cu fraccion di AVP lo pone hopi enfasis riba dje ta pa wak e proyecto di restructuracion di salario di maestronan ser concretisa. "Nos sa cu den e caso aki minister ta trahando diligentemente riba e punto aki, pasobra e ta un punto sigur di atencion den enseñansa caminda cu e maestronan merece e restructuracion aki pa nan tin un salario mas husto," el a señala.

Pa loke ta trata avancenan di Gabinete AVP-FUTURO, el a splica cu prome cu vakantie a cuminsa por a tuma nota cu gobierno a anuncia diferente forma di ayudo pa famianan vulnerabel, locual el a sigura a cay den bon tera caminda por mira cu personanan cu echt tin mester di e ayudo ta yega na remarke pa esaki y ta haci bon uso di dje tambe.

E parlamentario a agrega cu ta un hecho cu costo di bida a aumenta na Aruba y ta netamente pa e motibo ey, el a indica, tanto gobierno como parlamento tin cu bin cu ideanan pa wak con por yuda den e parti aki pa pueblo por haya alivionan den diferente area, manera entre otro e parti di poder di compra, cu el a sigura ta un di e puntonan halto den nan agenda.

Parlamentario Arends-Reyes a enfatisa cu loke nan a nota ta cu basicamente tur sector mester di atencion urgente, manera por ehempel den enseñansa, adultonan mayor, sector social, e parti di salubridad, vivienda, barionan den deterioro, den e parti transport, cu segun el a menciona tin hopi keho, e area laboral cu tambe tabatin hopi punto cu mester traha riba dje y sigur e parti di husticia tambe, pa menciona algun sector.

"Tin hopi trabou nos dilanti y tambe mi ta kere tin hopi procesonan cu mester mehoracion tambe. Manera ya caba menciona tin hopi investigacion andando di kico a bay robes y hopi asuntonan cu no a atende cu nan cu a keda pendiente, no a ser concretisa y aworaki mester percura pa tur esakinan haya atencion urgente. Aruba merece un gobierno stabiel y mi ta sigur cu den e parti ki nan ta tuma nan trabou sumamente na serio y tambe ciudadanonan merece biba trankil y cu tambe tin hopi mas prospecto di biba un bida digno riba nos isla," el a subraya.

Relaciona cu e topico di turismo, y com presidente di comision di turismo di parlamento, Bon Dia Aruba a puntra parlamentario Arends-Reyes kico ta su punto di bista riba e preocupacion di comunidad pa loke ta e sobreturismo cu Aruba ta experenciando na e momentonan aki.

"Mi ta kere cu e ta un sentimento valido caminda cu e comunidad ta trece dilanti e parti di sobreturismo. Nos por a wak tin diferente intentonan den cambio di strategia caminda cu no cantidad, pero calidad di locual ta e atraccion di tipo di turista cu nos lo desea. Aki nos a bay di e parti sostenibel pa e parti caminda nos kier pa e ta regenerativo," el a indica.

El a splica cu e tipo di turismo cu kier atrae, ta un turismo cu ta consciente cu Aruba como pais tambe ta dedica na e proteha naturalesa y cu ta stima e cultura. El a remarca cu den esaki ta enfoca riba e calidad di loke nan ta brinda y den e cantidad manera tabata antes.

Relacion cu e documento di Aruba Tourism Authority (ATA) a entrega na gobierno cu ta contene mas di 100 diferente accion relaciona cu nan strategia pa turismo, parlamentario Arends-Reyes a indica cu e ta na altura di esaki y cu comision di turismo di parlamento a sinta hunto cu ATA pa locual ta trata nan strategianan.

El a sigui splica cu tin diferente reunion cu nan a tene cu ATA y tambe cu AHATA, y a indica cu e puntonan di accion cu ATA a presenta tin diferente rol, tanto legislativo y leynan cu mester por pasa. El a menciona por ehempel ley di vacation rentals, cual el a indica parlamento ta wardando riba gobierno pa finalisa esaki y pa mand'e parlamento.

"Tin diferente punto di accion pa gobierno na su turno y tambe bo ta bisa e sector hotelero y tambe den horeca. Pero conhunto mi ta kere sigur tin puntonan di accion cu por implementa di biaha y tin algun di nan cu ta eigenlijk merece di e parti cu bo ta studi'e un tiki mas pa wak na e momentonan aki, pasobra situacionnan ta cambia cada rato, pa wak si e ta aplicabel pa Aruba," el a finalisa.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Cuanto responsabilidad Reino… Ta cubri den Caribe…?

E dia a yega cu gobierno di Estadonan Uni ta tuma accion mas severo contra transporte di droga for di continente Suramericano den direccion di nan pais. Esaki ta causando bastante conmocion den nos region, tambe pa eventual consecuencia pa varios pais cu mester considera intensiva nan actividadnan. E teritorionan di Reino den Caribe, principalmente e islanan ABC, ta den e parti mas 'cayente' di e confrontacion. Esaki pa varios motibo. Uno ta cu Reino Hulandes tin tanto awa teritorial como zona economico exclusivo pa vigila. Otro ta cu ta existi cierto colaboracion di vigilancia militar di e zona cu gobierno Mericano, cu dos punto di apoyo na Corsou y Aruba. Tambe tin colaboracion y comunicacion cu e vigilancia Mericano for di nan teritorionan den Caribe, esta Puerto Rico y US Virgin Islands. Tur esaki por crea e impresion cerca contrincante di Merca cu nos ta parti di tur accion Mericando den e region, incluyendo accion contra transporte di droga for di teritorio Venezolano den direccion di Merca, o cualkier substacion cu e mercancia ta pasa promer cu yega e destino final, cu ta e mercado inmenso cu Merca ta pa tur tipo di droga. Sin embargo, mester bisa cu tin – intento en todo caso – di colaboracion cu Venezuela tambe, bisiña ta keda bisiña, bao di cualkier regimen. Cu esey na mente, no mester cera wowo pa e realidad cu parti importante di transporte di droga ta sucediendo cu colaboracion y participacion di e regimen Venezolano. Gobierno Venezolano mes tambe recientemente a haci un yamado riba autoridadnan Hulandes pa coopera den combatimento di transporte di droga. Conociendo e otro banda di cara Venezolano no ta kita e responsabilidad di Reino pa colabora cu e bisiña, sin ignora e otro wega cu ta tumando lugar, cu ta exactamente loke supuestamente hunto mester combati. Esey ta e mundo cu nos ta biba aden.

Pero, pa pone e actual situacion bon cla: nos no sa tampoco e partinan scondi di politica di gobierno Mericano, cu bien por ta buscando algo mas cu simplemente obstaculiza transporte di droga for di costa Venezolano. Laga nos bisa di biaha loke nos ta kere cu e no ta. No ta trata en absoluto di un invasion riba teritorio Venezolano, y esey pa varios motibo. Uno ta cu e gobierno Mericano aki en particular ta mantene un politica di no pone 'boots on the ground' na otro pais. Claro cu mester wak ta cuanto valor esey tin, dia yega na haci esey toch, pero por lo pronto esey ta e maneho. Ademas mester corda cu un invasion ta un operacion supercostoso, posiblemente tambe den bida humano Mericano, anto esaki no ta parce un opcion por lo pronto. Pero, tambe e regimen Venezolano ta fiel aliado di e regimen di presidente Putin di Rusia, cu tin un lugar special den curazon di Donald Trump. Un motibo mas pa descarta un operacion militar riba tera mes, por lo pronto.

Otro punto pa tuma na consideracion ta e responsabilidad y derechonan cu Reino Hulandes tin den region di Caribe. Manera por mira riba e mapa di nos region den un articulo den e edicion aki, e zonanan exclusivo a base di e teritorionan ta chikito den hanchura pero keto bay di 200 miya largo,asina mes ainda un parti menor di lama di Caribe. Reino ta obliga anto tambe pa colabora cu otronan, sino vigilancia di e area tin poco sentido. Pero e complicacion actualmente ta cu regimen Venezolano a opta pa haci e peninsula di Paraguana su base di operacion prioritarioden sentido militar, pero tambe di base di operacion pa e cartelnan di droga. Esaki ta complica asunto pa Reino Hulandes, cu specialmente banda di Aruba tin awa teritorial cu mester comparti cu Venezuela, pasobra e hanchura di lama no ta duna pa dos extension di awa teritorial banda di otro (di 12 miya nautico). E realidad aki ta haci cu e operacion Mericano por bay concentra riba e parti unda tin mas actividad di transporte for di costa Venezolano y esey taexactamente den nos vecindario, for di costa di Paraguana. Esaki naturalmente por cambia, pero nos no mester ta sorprendi ora actividad militar cuminza tuma lugar cerca di nos.

Un pregunta cu por surgi awor aki ta: kico nos propio gobierno por/mester haci? Na promer lugar colabora den loke Reino Hulandes mester pa defende y proteha e propio teritorio. Esey ta inclui e vigilancia na Aruba mes pa dos tipo di peligro. Uno ta e infiltracion di red di informacion y colaboracion di narcotrafico, cu por inclui tanto ciudadano local como stranhero. Tambe esaki por bay man den man cu infltracion politico indesea. Awor, pa nos ta bon cla: nos no mester y no por sa tampoco kico gobierno via e instancianan apropia, ta haci pa ehecuta e tareanan aki. No tur cos ta pa publica, nos ta comprende esey. Sin embargo, nos no ta desea di keda confronta cu otro caso manera esun di 'El Pollo'Carvajal, busca internacionalmente pa narcotrafico, cu practicamente tabata drenta sali di Aruba, cu posible colaboracion di autoridad, te dia autoridad Mericano a haya ta basta y a solicita su aresto, loke a tuma lugar tambe. Despues tabata turno na gobierno Hulandes pa pifia y a laga Carvajal den libertad, despues cu huez a aproba su deportacion caba.Estado di derecho, no?Nos no mester y no por ta na altura con gobierno di Reino y nos gobierno ta actua den e situacion delicado aki, pero nan mester por a duna mas informacion cu loke e keda divulga te awor.

Aruba ta fortalece su sistema hudicial cu nombramento di dos hues nobo

E siman aki, durante un ceremonia oficial di gran importancia pa nos sistema di husticia, Gobernador S.E. Alfonso Boekhoudt a huramenta dos hues nobo pa Aruba. Aki ta trata di señora mr. A.M.M. Vingerling y señor mr. I.L. Gerrits. Banda di fungi como hues na Aruba, nan lo fungi tambe como hues na Corte Comun di Husticia di Aruba, Corsou, St. Maarten y di Bonaire, Sint Eustatius y Saba.

E ceremonia di huramentacion a tuma luga na Cas Ceremonial di Gobernador, den presencia di Minister di Finanzas, Asuntonan Economico y Sector Primario Sr. mr. Geoffrey Wever, Vice-Presidente di Corte Comun, mr. Jane Jansen y famia di ambos hues.

Minister Wever a representa Gobierno di Aruba den su capacidad di ad-interim pa Minister di Husticia, señor mr. Arthur Dowers. E ceremonia a simbolisa un paso crucial pa fortifica e structura di husticia y pa garantisa transparencia y proteccion di derecho di tur ciudadano.

"E nombramento di e huesnan nobo ta un acto di gran peso democratico y ta reafirma nos compromiso pa sigui fortalece nos institucionnan di husticia. Aruba mester un sistema hudicial solido, independiente y integro, y awe nos a dal un paso mas den e direccion pa logra esey," asina Minister Wever a expresa.

Gobierno ta enfatisa cu e rol di e huesnan nobo lo fundamental pa garantisa respet pa ley, stabilidad democratico y confiansa den e sistema hudicial. E ceremonia ta recorda nos cu husticia independiente ta un pilar esencial pa crecemento y prosperidad sostenibel di nos pais.

Zr.Ms. Friesland un biaha mas ta intercepta droga den Lama Caribe

Zr.Ms. Friesland atrobe a intercepta dos cantidad grandi di droga den Region Caribe. Esey a sucede durante accionnan riba 11 di juli y 2 di augustus. E captura tabata di un cantidad di 5.800 kilo di marihuana. Esey a keda notifica ayera.

Wardacosta Mericano y avionnan maritimo di Wardacosta Region Caribe a descubri e asina-yama go-fast na juli. Despues di un señal di advertencia, e barco di Marina a actua mesora. Esaki a lansa e botonan rapido di intercepcion Frisc, y e helicopter cu ta staciona abordo di Wardacosta Mericano, den direccion di e boto di contrabanda. Esaki a keda obliga pa stop.

Riba dia 2 di augustus a logra otro intercepcion. Despues di un persecucion cortico cu e botonan Frisc, Zr. Ms. Friesland a bolbe detene un boto.

Durante ambos transporte di droga tabatin di haci cu traficacion ilegal di marihuana. Durante e prome caso tabata trata di 4.131 kilo, den e di dos tabata 1.641. E droga a keda entrega na Wardacosta Mericano.

Zr.Ms. Friesland ta opera for di fin di mei como barco di stacion den Region Caribe. For di e tempo ey, Marina a intercepta un total di 7 transporte di droga, cu un cantidad di mas cu 13.500 kilo di substancianan di narcotica.

Durante operacionnan contra trafico di droga, Marina Hulandes ta opera intercambiando manera semper hunto cu Wardacosta Region Caribe y Wardacosta Mericano. E barco di stacion tambe ta para pa alerta pa brinda yudansa humanitario durante calamidadnan natural, manera horcan.

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 27 AUGUSTUS 2025 OM 09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

1. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordenining minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon)

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

Asina bon

Nos Papiamento ta...?

Tocante origen di 'kision' (quision)... y otro asunto mas

Den e edicion aki di nos articulo semanal tocante nos idioma Papiamento, atencion pa algun asunto cu posible relacion cu un pasado remoto. Nos ta cuminza cu busca e origen di e palabra 'kision' (o 'quision') cu nos no ta tende hopi mas den conversacion diario. Di unda e ta bin? Ban cuminza cu pone esnan na altura cu no conoce e palabra mes, kico e ta? E palabra 'kision' tabata den uso regular den comunicacion mas o menos 50 aña pasa y tabata usa esaki, por ehemplo den un conversacion, unda un persona ta puntra un otro pa bay haci algo p'e, y e otro ta bin cu tur tipo di condicion pa e no bay di acuerdo completamente, pero tampoco nengando di haci loke e otro ta desea. Despues di scucha tur e argumentonan, esun cu ta insisti cu e cos mester sucede, ta bisa e otro: "Hacie na bo manera si ta esey bo kier, 'kision' bo bay hacie." Awor kico e ta significa? E palabra ta referi na un cuestion, un asunto, cu mester keda cumpli o haci. Bisa cu otro palabra, e frase usa lo ta: "Hacie na bo manera, e cuestion (asunto) ta pa bo hacie si." Nos por pensa anto cu e origen ta den Spaño – 'cuestión' – y nos ta cla? Esey por ta e caso, pero laga nos averigua mas leu den pasado. Den e Criol di Guine Bissau nos ta topa cu e palabra 'kiston' cu ta bin di Portugues: 'questão'. Esaki ta e mesun 'cuestión' na Spaño, cu ademas ta conoci den nos Papiamento tambe (cuestion). Ademas nos ta observa cu tin hende ta bisa, awendia ainda: 'kestion' na lugar di cuestion. Por ehemplo den: "Esey lo ta 'kestion' di tempo." Esaki ta claramente, segun nos, un forma di pronuncia 'cuestion' di un manera un poco diferente. Pero motibo pa pensa cu tin un relacion cu e herencia Portugues ta cu den pasado tabata pronuncia claramente 'kision' y no 'kestion', ademas den e uso particular describi di: "Ta bon, basta (kision) bo bay hacie!"

Nos por observa na otro idioma cu tambe conoce un forma parecido. Por ehemplo, na Hulandes un persona por bisa otro: "Allemaal best, de kwestie blijft dat jij dat moet doen." Na Papiamento: "Masha bon, e cuestion ta keda cu ta abo mester hacie." Den otro idioma, manera Ingles, e 'question' Frances a bira e 'question' cu den ambos caso ta mas bien un pregunta y no un asunto, manera den e otro casonan trata aki.

Kico ta un 'pato mareke'?

Den nos investigacionnan nos a bin topa tambe cu un nomber pa un cierto tipo di pato, cu nos hendenan cu conocimento di naturaleza mey siglo pasa tabata yama 'pato mareke' o 'moreke'. Nos no por a averigua na cual especie di pato esaki ta referi, pero en todo caso na Portugues e 'pato marreco' ta e pato cabez berde di Europa, cu cada invierno ta biaha pa Africa. Na Guine Bissau, unda e pato ta pasa invierno na bon cantidad, e ta conoci como 'patu mareku'. Nos no a topa cu un conexion cu idioma Spaño aki y por lo pronto nos ta considera esaki parti di nos herencia Portugues, cu rapidamente por desaparece si nos no ta percura pa conservacion. Pregunta na nos lectornan: ta conoce hende, talvez di edad avanza, cu conoce e 'pato mareke' aki?

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 450.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Cantidad di morto den brote di malesa di Legionnaires na New York City ta aumenta na 6 y infeccionnan ta alcansa 111

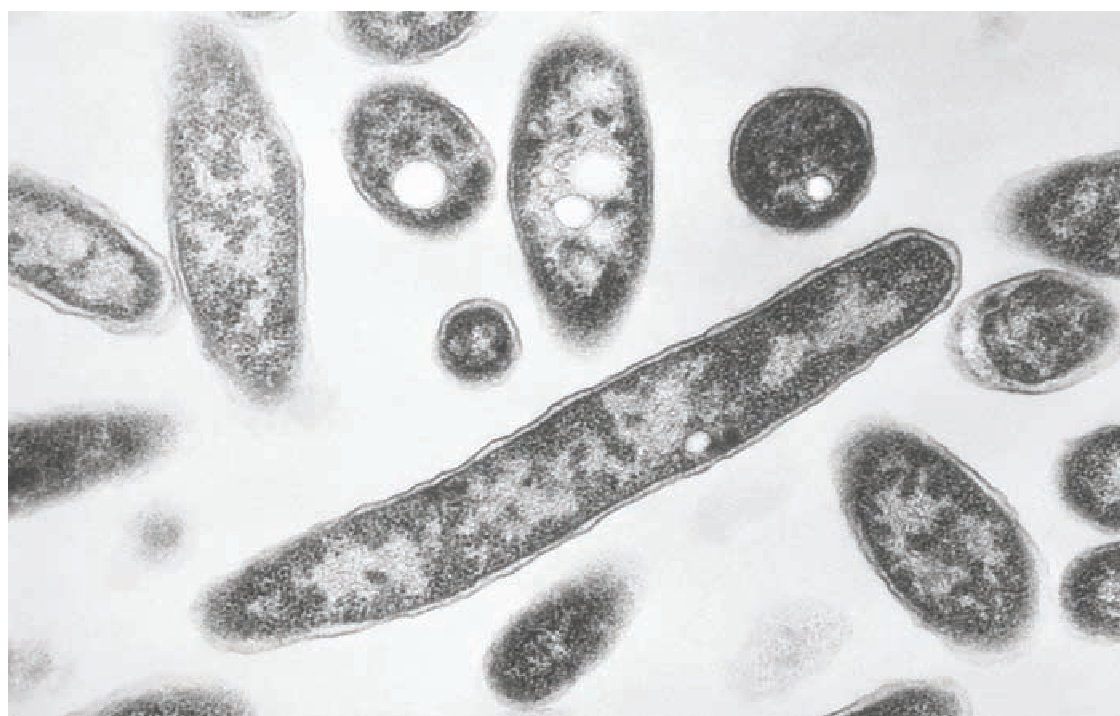
(AP) — Oficialnan di New York City a descubri un di seis morto relaciona cu un brote di malesa di Legionnaires den Central Harlem, unda mas cu 100 persona a ser diagnostica cu e malesa, segun autoridadnan di salud a anuncia diahuebs.

E persona di New York City a muri mas tempran den luna. A descubri nan morto recientemente durante investigacion continuo di e departamento di salud di e ciudad, relaciona cu e brote cu a cuminsa fin di juli, segun e agencia. E departamento a reporta un quinto caso di morto dialuna.

Oficialnan a bisa cu 111 persona a ser diagnostica cu e malesa di Legionnaires te diahuebs, dos mas cu diaranson. Siete persona a keda hospitalisa, dos menos compara cu e dia anterior, segun e departamento. Dialuna tabatin 14 persona hospitalisa.

Oficialnan di salud a confirma cu e bacteria cu ta causa e malesa di Legionnaires a ser descubri den 12 toren di cooling na 10 edificio, incluyendo un hospital y un clinica di salud sexual maneha pa e ciudad. Esfuersonan di limpieza a ser completa na tur toren.

Malesa di Legionnaires ta un tipo di pulmonia causa pa e bacteria Legionella, cu ta crece den awa tibio y ta propaga den e sistema di awa di edificionan. E brote den e ciudad ta conecta cu toren di cooling, cu ta usa awa y ventilador pa mantene edificionan friu.

Sintomanan generalmente ta aparece entre dos dia pa dos siman despues cu un persona a ser exponi na e bacteria, segun e U.S. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). E sintomanan ta inclui tosamento, keintura, dolor di cabes, dolor di musculo y problema cu hala rosea.

Oficialnan di salud di e ciudad ta bisa cu hende cu ta biba of traha den e area mester tuma contacto cu un proveedor di salud si nan desaroya sintomanan manera gripe.

Homber di South Lake Tahoe ta test positivo pa plaga

(ABC7news)—Un residente di California a test positivo pa e plaga. Oficialnan di salud ta kere cu e persona a ser pica pa un pulga infecta mientras e tabata campando den e area di South Lake Tahoe.

E caso aki a crea preocupacion y a pone hopi hende cuestiona. “Mi ta pensa e ta straño. Mi no tabata sa cu e plaga tabata un cos cu ta existi ainda,” un bishitante di Lake Tahoe a bisa. “Con e persona ta?”

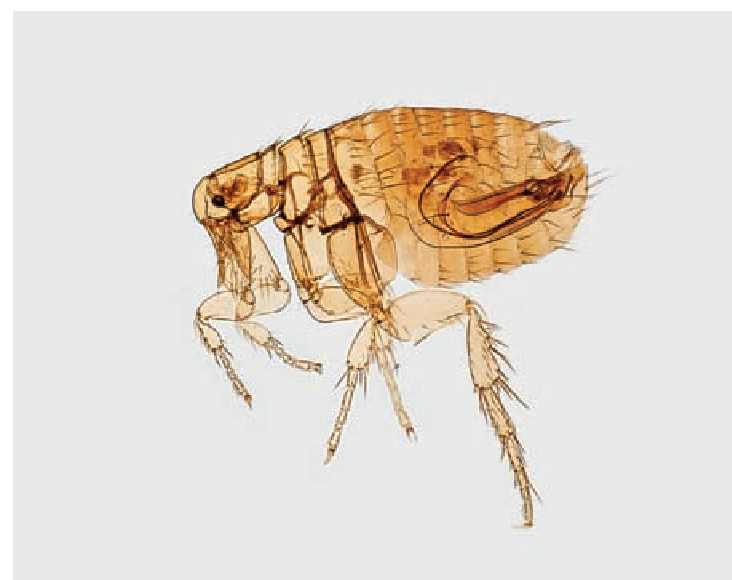
Oficialnan di salud ta bisa cu e residente awor ta na cas, ta recuperando, y ta anticipa cu e lo recupera completamente.

Dr. Peter Chin-Hong, un experto den malesanan infeccioso na UCSF, a bisa: “E ta ser transmiti pa bacteria via pica di pulga. Pulganan cu ta biba riba knaagdier (rodent), incluyendo eekhoorn y chipmunks.”

Dokternan ta bisa cu e plaga ta incomun. “e Plaga bubonico ta existi ainda. E no ta hopi comun — ta mira apenas casi 7 caso pa aña na Merca, principalmente den e region occidental — manera California, Arizona, Colorado, New Mexico,” Chin-Hong a bisa. “E no ta mesun comun manera den Edad Medio, ora cu 25 miyon hende a muri. Pero mirando cu higiena a mehora, no tin hopi raton ta cana rond, y bacteria no tin hopi oportunidad pa sobrevivi, el a casi disparce, cu excepcion den algun parti chikito rond mundo.”

Dokternan ta bisa cu ta importante pa ta consciente cu e plaga si por ser contrata.

“Hopi di nos gusta bay campa. Nos tin cacho. Nos gusta bay cana. Nos mester sa cu knaagdieren den e area,

aunke incomun, si por ta infecta cu plaga. Y pulganan di e knaagdieren aki por pica nos y transmiti e malesa. Nos no mester lubida esaki, pero tampoco nos mester drenta den panico,” Dr. Melanie Ott, director di Gladstone Institute y profesor na UCSF, a bisa. “Nos tin medicamentonan maraviyoso — antibiotica — cu ta traha contra bacteria y contra e plaga. Nan ta hopi efectivo si usa nan trempan.”

Sintomanan ta aparece generalmente un of dos siman despues cu un animal of pulga infecta pica un persona.

“Bo por haya keintura, dolor di cabes, dolor di musculo, manera un gripe. Pero e diferencia grandi ta cu e plaga ta causa hinchamento den bo ganglio linfatico,” Chin-Hong a bisa.

Dokternan ta enfatisa cu e malesa por zona alarmante, pero e ta prevenible y tratable.

“Mas cu 90% di hende ta sobrevivi. Bo por preveni esaki usando repelente contra insecto, y mantene bo mes y bo mascota leu for di knaagdieren morto,” Chin-Hong a bisa.

Prome cu e caso aki, e ultimo caso di plaga den e area tabata cinco aña pasa rond di South Lake Tahoe. Prome cu esey, dos persona a test positivo pa plaga na 2015. Nan a ser infecta den Yosemite National Park.
a

Compania Hulandes Van Oord lo construi un isla cerca di Dubai

(NLTimes) — Compania Hulandes di dragado Van Oord a haya un contrato pa reclamacion di tera pa Naïa Island Dubai, un desaroyo nobo di un isla artificial riba costa di Jumeirah. E proyecto, lidera pa Shamal Holding cu ta basa na Dubai, lo cubri aproximadamente 13 hectar y tin plan pa crea 6 kilometer di playa.

Aunke detayenan financiero di e acuerdo no a ser revela, Van Oord ta enfatisa cu e diseño ta inspira den e beyesa natural di un isla virgen. E desaroyo lo pone prioridad riba preservacion di e ambiente natural di playa, integrando areanan berde habri y paisahenan costero.

Van Oord y Shamal Holding a traha hunto caba riba varios proyecto grandi di desaroyo costero, incluyendo Dubai Harbor.

Pa reclamacion, Van Oord lo excava mas cu 28 miyon metro cubico di santo y coloca aproximadamente 4,3 miyon ton di piedra. E compania tambe lo construi infrastructura maritimo esencial, incluyendo muraya di waf. Completacion ta programa pa e prome mita di 2027.

E isla ta destina pa hospeda e prome Cheval Blanc maison den e region, marcando e debut di e marca di luho na Dubai. E resort, cu tin plan pa habri na 2029, lo ofrece 30 suite y 40 villa cu piscina priva, hunto cu un cantidad limita di residencia marca y lot di tereno exclusivo.

Van Oord ta un compania familiar Hulandes cu mas cu 150 aña di experiencia. E compania ta traha riba hopi proyecto den Hulanda mes, incluyendo fortalecemento di dijken y desaroyo di parke di biento 'offshore.'

Debate parlamentario caotico riba Gaza a keda suspendi te despues di reunion di gabinete

(NLTimes) — Hambruna y atakenan di Israel den Gaza a causa un situacion excepcional den Tweede Kamer. Despues di yega back for di recess pa di dos biaha pa debati e situacion den e teritorio Palestino, e debate a keda suspendi sin ningun resolucion y a sigui diabierna despues di e reunion semanal di gabinete. Segun NOS, esaki ta pasa masha poco.

E debate tabata hopi caotico, cu emocion halto. Un mocion di desconfiansa contra e minister demisionario di Asuntonan Exterior, Caspar Veldkamp (NSC), ta keda riba mesa ainda. E enfrentamento entre e minister y miembronan di e camara a cuminsa ora a keda cla cu Veldkamp no tabata sa ki medidanan contra Israel e gabinete ta dispuesto pa tuma.

GroenLinks-PvdA, SP y NSC mes di Veldkamp, entre otro, kier un boycott total di productonan di tur colonia Israeli ilegal den e teritorio Palestino ocupa. Tambe tin un mocion pa stop di cumpra equipo di defensa di Israel.

Prome cu e debate, Veldkamp a anuncia cu e ta dispuesto pa tuma medidanan nobo contra Israel y cu e Conseho di Minister lo discuti esaki diabierna. El a bisa cu e ta considera un "boycott di productonan di colonianan ilegal."

Pero ora miembronan kier a sa si henter e gabinete ta duna apoyo na e medida aki, Veldkamp no a por contesta. E tampoco por a bisa si e ministerio di Defensa por funciona sin equipo di defensa for di Israel.

Partidonan di oposicion GroenLinks-PvdA, SP y D66 a yama esaki inaceptable. Nan a bisa cu nan a bin na e debate pa logra acuerdonan concreto pa para e genocidio cu Israel ta cometiendo den Gaza. "Hende ta muriendo tur dia," nan a bisa.

Veldkamp a responde cu e tabata irita pa e nivel di polarisacion den e debate. "Mi ta keda vulnerable. Mi ta dedica mi mes na tur posibilidad, nacional y internacional. Esaki ta loke mi a enfoca riba dje durante e ultimo simannan," el a bisa. "Kisas mi no a pone hopi atencion na e debate aki na Hulanda. Y esey ta frustra mi: con e debate aki ta bayendo. Tin demasiado polarisacion."

Segun e medio, e minister di NSC a admiti mas o menos cu e ta pushando e limite di kico e por logra politicamente den e gabinete. Partner di coalicion BBB ta sigui sostene Israel, y VVD ta dudoso pa tuma accion contra e pais.

A bira cla cu Veldkamp no tabata sa ki medida e gabinete ta of no ta dispuesto pa implementa. El a referi na e reunion di gabinete diabierna, unda esaki lo ser determina.

E debate a keda para sin logra nada y lo sigui despues di e reunion di Conseho di Minister diabierna. Varios mocion ainda mester haya votacion, entre nan un mocion di desconfiansa contra Veldkamp, un mocion pa urgi e gabinete pa reconoce e Estado Palestino, y un mocion pa declara un boycott total contra Israel.

Propuesta di ley lo obliga huurdonan reporta problema por escrito na doño

(NLTimes) — Huurdonan pronto lo mester reporta problema den nan cas por escrito na e doño. E regla aki ta forma parti di e ley nobo "Future-Proof Rent Tribunal," cu e minister demisionario di Vivienda, Mona Keijzer, a presenta na parlamento diahuebs.

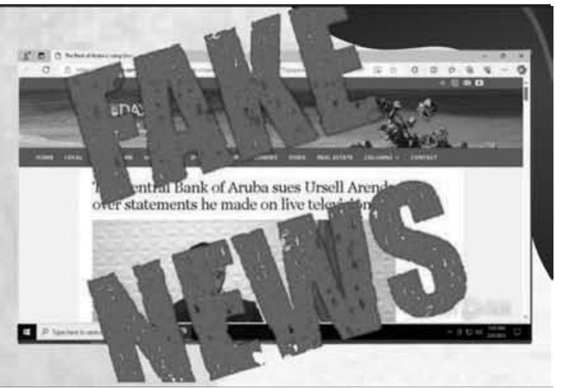
E cambio ta destina pa evita confusion. Ora huurdonan solamente haci un keho verbal, e ta dificil pa proba esaki despues durante e proceso di procedemento. Esaki a causa cu hopi caso a keda atrasa.

Huurdonan y doño di cas lo haya tambe mas tempo pa prepara nan argumentonan ora nan no ta di acuerdo cu un decision di e presidente di tribunal. E deadline mas largo lo duna nan e oportunidad pa busca conseho di un experto. E Rent Tribunal tambe lo por yama un presidente extra durante periodonan druk, y por prepara su mesun formulario pa duna un splicacion mas cla di gastonan di servicio.

E opcion pa manda keho riba comportamento di doño di cas na e Rent Tribunal lo ser elimina. Desde 1 di juli 2023, huurdonan ya tin e posibilidad pa reporta casonan di intimidacion of comportamento inhusto pa centronan local di keho na e municipio di ciudad.

E cambionan ta sigui un evaluacion di con e Rent Tribunal ta traha. E meta ta pa haci e proceso mas cla, mas confiable y mas sigur pa cu huurdo y doñonan por haya yudansa mas lihe y mas efectivo.

Keda alerta pa estafa riba rednan social!
No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.
Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Polis di Amsterdam: Asesino a hinca Lisa, di 17 aña, varios biaha; Sospechoso vincula na dos crimen sexual

(NLTimes) - E dama hoben di 17 aña cu a ser asesina mientras e tabata core bicicleta pa cas for di Amsterdam diaranson mainta trempan a ser hinca y corta varios biaha, incluso na su garganta, polis a confirma durante un conferencia di prensa. E sospechoso deteni den e caso, un homber di 22 aña buscando asilo na Hulanda, tabata mara na un asalto sexual violento riba Weesperzijde dia 15 di augustus, y tambe un intento di asalto sexual banda di e mesun localidad ey cinco dia prome. E ultimo incidente aki a ser divulga publicamente pa prome biaha durante e conferencia di prensa.

E sospechoso lo enfrenta un acusacion principal di asesinato pa morto di e hoben, y un acusacion principal di violacion pa e incidente un siman pasa, asina Fiscal Hefe di Amsterdam, René de Beukelaer, kende tabata sinta banda di e alcalde di Amsterdam, Femke Halsema, a bisa. No ta cla ainda ki acusacion e lo enfrenta pa e otro incidente, cu na prome instante a keda investiga como un intento di atraco. En todo caso, Halsema a mustra riba e nivel espantoso di violencia cu e tres muhenan a enfrenta, y otro victimanan a ser urgi pa bini dilanti.

Recherchenan no tabata dispuesto pa divulga mas informacion di e sospechoso, manera su nacionalidad, of e cantidad di tempo cu e ta presente na Hulanda. "Apenas el a ser aresta. Nos mester verifica si e identidad cu el a duna ta exacto," hefe di polis di Amsterdam-Amstelland, Peter Holla, a bisa. De Beukelaer a señala cu tabata inusual pa organisa un conferencia di prensa asina trempan den un investigacion, pero tabata necesario pa calma e publico su nervionan.
E morto di e hoben, Lisa, a tuma luga durante oranan trempan di diaranson mainta. Cu miedo cu su bicicleta electrico lo ser horta, Lisa a despedi di su amigonan pa mas o menos 3:30 a.m. y a cuminsa e biahe di 16 kilometer pa su cas na Abcoude, un pueblo na De Ronde Venen, Utrecht. E ruta potencialmente a hiba e hoben na pasa Weesperzijde na Amsterdam-Oost, e area caminda e incidentenan anterior a tuma luga.

El a yama polis su mes pa bisa cu el a ser ataca, e hefe di polis a reitera. E oficialnan a responde lihe na Holterbergweg, un caminda cu ta conecta Amsterdam-Oost y Abcoude, caminda nan a haya su curpa morto den un buraco.

"A resulta cu el a ser mata cu violencia significante, y varios herida di hinca y corta a ser haya na su garganta," Holla a bisa. E no kier declara si e arma di asesinato a ser recupera, pero un cacho di polis specialmente entrena y su doño a ser mira ta yuda e investigacion cerca di e sitio di e crimen e siman aki. Mas buskeda tabata ser hiba na e centro pa solicitantenan di asilo, pero Holla a nenga di identifica e localidad ey pa yuda conserva e investigacion.

"Debi na e violencia serio contra di varios hende muhe, a haci un investigacion riba e vinculonan entre e crimennan," De Breukelaer a bisa. Polis a indica anteriormente cu e incidente di 15 di augustus a sucede pa 12:30 a.m. E dama tabata cana canto di lama na Weesperzijde na Amsterdam-Oost, un area residencial marca pa varios cafe.

Tabata eynan caminda el a ser gara y bati, polis a bisa. Despues e sospechoso a abusa di e victima sexualmente. Despues el a ser trata pa su heridanan den un hospital di e area.

"Tur dos investigacion ta andando ainda, pero a base di e resultadonan di e investigacionnan, nos ta kere firmemente cu e ta regarda e mesun sospechoso", segun De Beukelaer. "Nos ta kere cu e sospechoso aresta tambe tabata envolvi den un di tres incidente cu a tuma luga dia 10 di augustus di e aña aki. E ta concerni un intento di ofensa sexual," el a declara.

E caso ey a ser pensa prome cu tabata un intento di atraco. E victima a ser contacta pa polis diahuebs, y despues a dicidi di acusa e atake, oficialnan a bisa. E caso ey ta keda bao di investigacion.

E sospechoso ta deteni actualmente den custodia restringui, y pues ta permiti solamente pa tin contacto cu su abogado. E lo ser presenta dilanti di un hues comisario dialuna pa un audiencia inicial, na cual momento e por ser encarga pa te cu dos siman mientras e investigacion ta sigui.

"Nos pensamentonan ta cu e famia y amigonan di Lisa," Halsema a bisa. "E ta teribel y impordonabel. E tabatin mundo na su pia, pero su sernan keri lo no por ta testigo mas di Lisa core tras di su soñonan," el a bisa di e recien graduado di scol secundario di Amsterdam Spinoza20First.

"Nos pensamentonan ta tambe cu e victima di e atake sexual significantemente violento riba Weesperzijde. Cu amor y compasion, e mester ser permiti pa sosega y recupera di e crimen horibel aki," e alcalde a sigui bisa. Tambe el a expresa su preocupacion pa e victima di e intento di maltrato.

"Como alcalde, pero tambe como un hende muher y mama, mi a sinti un friu core den mi curason e siman cu a pasa," Halsema a bisa. "Pero tambe rabia intenso y impotencia, el a sigui bisa.

"Esaki ta e miedo di mas grandi di cada hende muhe y cada mayor. E ta un pesadiya cu a bira realidad. Awor, miles di hende muhe ta exigi corectamente pa tuma anochi back, core bicicleta pa scol, sali y disfruta di bida y ta liber den e ciudad sin miedo," Halsema a bisa cu pasion.

"Loke mester ta evidente, e seguridad di hende muhe y mucha muhe, no ta evidente. Y esaki ta tira un dolor riba nos sociedad."

Argentina ta investiga supuesto plan di ‘kickback’ involucrando circulo interno di presidente

(AP) — Polis Argentino diabierna a tene accion riba un decena di cas y oficina di luho incluyendo sede di un agencia nacional acusa di provee bijstand pa discapacidad, un oficial a bisa, escalando un investigacion di corupcion cu ta menasa di trapa e conseheronan mas cercano di presidente libertario, Javier Milei, incluyendo su ruman poderoso, Karina.

Riba ordo di hues federal Sebastian Casanello, e operacion tabata dirigi riba 15 sitio na y rond di Buenos Aires, mientras consecuencia di leakmento di grabacionnan di audio den medionan local, supuestamente mustrando Diego Spagnuolo, abogado principal di presidente Milei y cabesante di e agencia di discapacidad di e pais, describiendo un programa di kickback mara na contract di salud di gobierno cu tabata canalisa placa na oficialnan top.

No ta prome biaha cu circulo interno di presidente Milei ta acusa di tuma soborno. E prome scandal mayor di su presidencia a explota anteriormente e aña aki, despues cu el a promove un token di criptomoneda desconoci yama $LIBRA cu a aumenta den balor despues di su sosten y despues a cay, generando decenas di keho criminal alegando fraude for di Buenos Aires te New York City.

E scandal mas recien aki a mira gobierno di Milei retira Spagnuolo di su puesto diahuebs tocante e grabacionnan publica, den cual por scuch’e keha di con companianan farmaceutico ta paga soborno na Karina Milei, chief of staff y consehero top di e presidente, pa sigura gobierno ta cumpra nan remedi pa hende cu discapacidad.

E fecha y ubicacion di e audio, graba den secreto, no ta cla. Por scucha solamente voz di Spagnuolo riba e zonido di copi y cuchara, sugeriendo cu e combersacion a ser graba na un café of otro sitio publico. No por identifica e otro interlocutornan.

Gobierno no a confirma ni rechasa e autenticidad di e grabacion.

Caribbean Palm Village Resort
PALM VILLAGE
We Are
HIRING
Accounting Manager
Key Responsibilities
The Accounting Manager is responsible for financial planning and analysis, forecasting, budgeting, cost control and compliance. Responsible for financial reporting to the General Manager and the Board of Directors. as well as compliance with government rules and regulations.
Qualifications & Experience
Bachelor’s degree in accounting or a related field
Minimum of 5 yrs of experience in similar position
Worked in the hotel industry is a plus
Fluent in English, Spanish, Dutch and Papiamento
Position skills
Excellent leadership, analytical, and problem- solving skills
Strong communication skills an ability to work collboratively with Management and the Board of Directors
We offer
Competitive salary and benefits
A dynamic and friendly work envionment resort setting
APPLY NOW
We invite detail-oriented financial professionals with a passion for hospitality to apply for the Accounting Manager position. Please send your resume, credentials, and a short cover letter to Mary@cpvr.com

Colombia: Auto bom y atake contra helicopter ta mata al menos 17, incluyendo polis

(AP) — Un auto bom y un atake separa contra un helicopter di polis na Colombia a laga al menos 17 persona morto riba diahuebs, segun autoridadnan. Presidente Gustavo Petro a atribui ambos atake na disidentenan di e defunto Forsa Arma Revolucionario di Colombia, conoci pa su siglanan FARC.

Al menos 12 agente di polis a muri den e atake contra un helicopter, cu segun autoridadnan, tabata transportando personal na un area den Antioquia den nort di Colombia pa eradica plantamento di mata di coca, e materia prima pa cocaina. Petro a reporta inicialmente e morto di ocho agente, pero gobernador di Antioquia, Andres Julian a bisa cu otro cuatro a muri despues y tres ta keda herida.

E gobernador di Antioquia a bisa riba X cu un drone a ataca e helicopter mientras e tabata bula riba cultivo di coca. Minister di Defensa Colombiano, Pedro Sanchez a bisa cu informacion preliminar ta indica cu e atake a causa un candela den e helicopter.

Mientras tanto, autoridadnan di Cali, un ciudad den sur, a reporta cu un vehiculo carga cu explosivo a rementa cerca di un scol di aviacion militar, matando cinco persona y heridando mas di 30. Forsa Aereo Colombiano no a duna detaye adicional di e explosion inmediatamente.

Inicialmente, Petro a culpa e Clan del Golfo, e cartel di droga activo mas grandi di e pais, pa e atake contra e helicopter. El a bisa cu a ataca e nave den represalia pa un confiscamento di cocaina cu supuestamente tabata pertenece na e grupo.
E presidente a bisa cu un supuesto miembro di e grupo disidente a keda aresta den e area di e explosion.

Disidentenan di FARC, kende a rechasa un acuerdo di paz cu gobierno na 2016, y miembronan di Clan del Golfo ambos ta opera na Antioquia.

Cultivo di coca ta den aumento na Colombia. E area bao cultivo a alcansa un record di 253mil hectar na 2023, segun e rapport mas recien disponible di e Oficina riba Droga y Crimen di Nacionnan Uni.

FIND US ON
X
@bon.dia.aruba
ALSO AVAILABLE ON

Marco Rubio ta elogia liderazgo di Kenia na Haiti y ta destaca e asociacion strategico

(DiarioLibre) - Secretario di Estado di Merca Marco Rubio a hiba un combersacion cu presidente di Kenia William Ruto diamars, elogiando e liderazgo di e pais Africano y su esfuersonan continuo pa restaura paz y seguridad na Haiti.

Durante e combersacion, e dos lidernan a reafirma e asociacion strategico entre Merca y Kenia y a papia tocante oportunidadnan comercial pa fortalece mas ainda e cooperacion economico bilateral.

Detayenan di e combersacion aki a ser suministra pa Tommy Pigott, vocero suplente di e Departamento di Estado, den un declaracion.

Rubio a destaca e importancia di colaboracion internacional pa atende retonan regional y promove stabilidad, mientras cu Ruto a reafirma e compromiso di Kenia pa seguridad y desaroyo sostenibel na Haiti y e region.

Violencia letal ta keda na nivelnan extremo na e pais: mas cu 1.600 hende a muri den e prome kwartaal di 2025, segun informenan di Nacionnan Uni cita pa Diario Libre. E gangnan a amplia nan control, y e ofensiva estatal no a reverti e tendencia.

E MSS tambe a ser ataca: dia 8 di augustus, dos vehiculo blinda cu ta pertenece na e mision a ser cendi na candela na Kenscoff, oranan prome cu e entrega na e presidente nobo di CPT, Laurent Saint-Cyr, demostrando e capacidad di e gruponan criminal pa sabotahe.

Sosten di Merca pa un Oficina di Sosten di Nacionnan Uni ta habri un caminda pa financia logistica, ekipo y despliegue di e MSS. Republica Dominicana a boga pa un arkitectura multilateral pa e capacidad aki pa no carga e gastonan di contencion so.

Den e cuadro aki, Erick Prince, fundador di Blackwater, a declara cu su firma, Vectus Global, a firma un acuerdo di 10 aña cu Haiti pa combati gangnan y, seguidamente, cobra belasting na frontera cu Republica Dominicana, cu e despliegue di drone, helicopter y personal stranhero. E iniciativa aki a lanta preguntanan tocante supervision, derechonan humano y soberania.

E legitimidad y proceduranan di e supuesto contrato aki a ser cuestiona tambe pa e ex presidente di e Conseho Presidencial di Transicion (CPT), Fritz Alphonse Jean, kende a bisa cu e no tabata na altura di e iniciativa y a adverti cu cualkier contrato di e indole aki mester sigui mecanismonan formal (revision di CPT, comision di negociacion, decision di Conseho di Minister, y proceso di oferta).

Jamaica: Segun minister di Seguridad Nacional, conscientisacion publico y educacion ta necesario pa bringa criminalidad cibernetico

(JamaicaObserver) - Vice Prome Minister y Minister di Seguridad Nacional, Horace Chang, ta bisa cu e Jamaiquinonan ta mustra mas y mas un afinidad pa compra online, cual ta nifica cu e riesgonan pa atake cibernetico lo bira mas grandi ainda.

El a argumenta cu e publico mester ta informa tocante con criminalidad cibernetico ta mustra y kico por haci pa preveni esaki, enfatisando cu conscientisacion y educacion ta partinan esencial pa fortalece e defensanan di e pais.

Papiando na e di dos evento di CyberSMART Community di e ministerio di seguridad, cu a tuma luga na Glendevon Primary and Infant School na St James dia 20 di augustus, Chang a bisa cu brasando e transformacion digital “rapido”, cu ta mira mas hende ta usa online banking, compra, educacion y conexionnan social online tambe, no solamente ta forma un riesgo inminente pa personanan pero tambe lo rekeri un contesta poderoso y inmediato di autoridadnan local.

“Den e prome seis lunanan di 2025, mas cu 200 incidente cibernetico a ser reporta,” el a señala, splicando ehempelnan manera emailnan di phishing, detayenan bancario horta, cuentanan di medionan social cu a ser hacked, y ladronicia di identidad.

“Ta p’esey mi ta aki awe pa recorda boso cu seguridad cibernetico ta seguridad nacional,” e minister a bisa.

Chang a señala cu criminalidad cibernetico ta evolucionando y cu hermentnan digital hopi biaha ta ser usa pa comete crimen. El a adverti cu criminalidad y violencia digital ta aumentando y, den algun caso, mara na homicidio. E realidad aki, e minister a bisa, ta pone mas presion riba e ekiponan di polis y seguridad di Jamaica.

E minister a bisa cu pa cumpli cu e retonan aki, Gobierno ta fortalece defensanan cibernetico nacional, agregando cu e Administracion lo sigui conscientisa y encurasha discusion habri tocante seguridad cibernetico.

El a enfatisa cu resiliencia ta cuminsa cu educacion y training, pa asina Jamaiquinonan por reconoce y responde na menasanan cibernetico.

“Un paso crucial pa construi resiliencia ta educacion y training,” e minister a bisa, ratificando cu e ministerio tin plania pa empodera hende cu conocemento pa proteha nan mes online y pa responde cu confiansa si nan topa cu riesgonan cibernetico.

Chang tambe a destaca e importancia di asociacionnan y tecnologia, señalando cu Gobierno ta trahando cu stakeholdernan clave pa crea un contesta coordina y nacional na cibercriminalidad.

El a mustra riba alocacionnan di presupuesto mas halto pa infrastructura cibernetico como un señal di compromiso cu e causa.

“E recursonan lo yuda nos vigila y responde na menasanan mas efectivamente. E ministerio lo sigui ekipa cuerpo policial cu hermentnan avansa y training pa mehora investigacion y prevencion,” e minister a bisa.

Chang a bisa cu di awor pa dilanti, e ministerio lo amplia campañanan di conscientisacion, fomenta colaboracionnan, y usa tecnologia nobo pa salbaguardia e Jamaiquinonan online.

E iniciativa di Comunidad CyberSMART ta keda un parti central di e plan di Jamaica pa construi un futuro digital mas sigur.

BONDIA ARUBA

Polis ta sigui investiga morto di Hulk Hogan

(AP) — Polis na Florida ta sigui investiga e fayecimento luna pasa di icono di lucha profesional Hulk Hogan, cu segun e equipo forensico a conclui tabata causa pa un atake di curason.

E departamento di Polis di Clearwater a bisa den un declaracion diahuebs cu "e naturaleza unico di e caso ta rekeri nos pa investiga hopi testigo y busca historia medico di diferente proveedor, y nos detectivenan ta sigui haci esey."

Hogan, ken su nomber legal tabata Terry Bollea, a fayece dia 24 di juli na un hospital na edad di 71 aña despues cu paramediconan y polis a yega na su cas na Clearwater despues di un yamada di 911. E yamada ey, mescos cu e video di bodycam di polis na e sitio, no a ser publica ainda mientras investigacion ta sigui.

"Tur esaki ta tuma tempo," e declaracion di polis a bisa. "Te cu e investigacion caba, no tin ningun documento relaciona cu e caso, incluyendo grabacion di bodycam, cu por ser publica."

Polis a bisa anteriormente cu no tin evidencia di crimen den e morto di Hogan, pero no ta cla kico exacto polis ta buscando banda di historia medico. Segun rapport forensico, Hogan tabatin leukemia y fibrilacion atrial, un ritmo iregular di curason, y a determina cu e causa di morto tabata natural.

Investigadornan ta trahando hunto cu e famia di Hogan, incluyendo su yiu Nick y Brooke, segun e declaracion. "Nos ta plania pa reuni cu e famia y duna nan un actualisacion di e caso te awor, y nos lo comparti e resultadonan cu nan prome cu cera e caso y libera pa publico y media," polis a agrega.

No tabatin fecha stipula pa publica e hayazgonan.

Hogan tabata probablemente e strea mas grandi den historia di WWE, conoci pa su personalidad gigante y su prestacion den e ring. E tabata e atraccion principal pa e prome WrestleMania na 1985 y a keda un figura central pa hopi aña, enfrentando Andre The Giant, Randy Savage, The Rock y hasta Vince McMahon mes, co-fundador di WWE.

Hogan a gana al menos seis campeonato di WWE y a ser inclui den e Hall of Fame na 2005, y reinstala na 2018 despues di a ser kita temporalmente den 2015 pa un comentario racista contra hende scur, algo cu el a pidi pordon p'e.

Hogan tabata plania pa ser crema, pero no tabata cla diahuebs si esaki a tuma lugar caba. Un entiero priva pero bon asisti a tuma lugar dia 5 di augustus den un iglesia na Largo, Florida.

Na comienso di luna, Brooke Hogan, su yiu muher, a bisa riba Instagram cu cremacion a keda atrasa "pa motibo di preguntanan familiar."

"Cu tur e speculacion y incertidumbre riba e morto di mi tata, mi kier personalmente ofrece pa paga un autopsia si ta necesario pa logra hacie. E dignidad y legado di mi tata ta merece esey," el a skirbi. No ta cla si a haci un autopsia.

MEGA Car Sales 2025 a lansa oficialmente cu inovacion, oportunidad y un premio impactante!

Aruba Bank a lansa oficialmente su campaña anual: MEGA Car Sales 2025. E periodo di campaña ta di 22 di augustus te cu 6 di september 2025. Mas cu djis e campaña, e evento iconico ta brinda un experiencia completo pa tur hende cu ta busca un auto nobo.

Ofertanan financiero y hasta e chens pa gana bo auto completamente GRATIS, te na un balor di AWG 100.000*.

Beneficionan di e campaña MEGA ta inclui:

- 0% downpayment
- Paga te na maart 2026
- Termino di pago te cu 7 aña*
- Interes competitivo entre 5.00% – 5.25%
- Seguro cu descuentonan special
- Aprobashon on-the-spot durante MEGA Night
- Representantenan di banco cu tey pa guiabo scohe un auto cu ta fit bo presupuesto.

Tur cliente cu su prestamo ta aproba durante e periodo di campaña ta automaticamente drenta den sorteo pa gana nan auto bek sin ningun paso extra. E ganador lo wordo anuncia dia 30 di september 2025.

Nobo: Formulario digital pa acelera e proceso di aplicacion
Pa facilita e proceso di aplicacion durante MEGA Night, Aruba Bank a introduci un formulario digital. Clientenan por yena e formulario riba www.arubabank.com/mega, pa haci su proceso mas rapido dia di e evento.

MEGA Night – 6 di september 2025
E campaña ta culmina cu e evento di MEGA Night, dia 6 di september di 5:00 pa 9:00 anochi riba e parking lot di Aruba Bank Camacuri. Car y motorcycle dealers lo ta presente cu un variacion grandi di modelonan di auto pa bo por escohe.

Pa mas informacion bishita www.arubabank.com/mega y sigui nos riba Facebook & Instagram:
@arubabank. Bishita bo car of motorcycle dealer preferi awe mes pa bo lock bo Mega deal!

Sector di festival Hulandes ta bisa cu costo y regulacionnan ta pone eventonan na riesgo

(NLTimes) — E sector di festival na Hulanda ta adverti cu mester tuma accion pa salba e industria for di e retonan actual. Festivalnan ta luchando cu costo cu ta sigui subi, regulacionnan compleho, y un cantidad grandi di permisonan necesario pa organisa un evento, segun AD a reporta.

E sector ta plania pa publica un manifesto cu casi 30 propuesta pa gobierno, cu tin como meta pa sigura cu festivalnan por sigui tuma lugar te 2040. "Nos mester crea espacio pa esaki awor," organisadornan ta bisa.

Na Hulanda tabatin 30 festival menos e aña aki compara cu aña pasa. Un ehempel conoci di un festival anula ta The Rock Circus, un evento di tres dia promovi fuertemente pa Mojo, e organisador di concierto mas grandi di Hulanda. Tambe e festival di hardstyle Supercharged na Amsterdam, cu normalmente ta atrae 7.500 bishitante, no a tuma lugar e verano aki.

Den e manifesto, organisadornan ta adverti cu costo pa personal, programacion y localisacion ta subiendo mas rapido cu nan ingreso. Un problema grandi ta e rebenta di ticket pa companianan manera Viagogo, Ginsberg y Topticketshop.

Segun organisadornan, algun proveedor di ticket no ta confiable den entrega, y e placa recauda hopi biaha no ta yega na artistanan of na e organisadornan di festival.

Organisadornan di festival tambe ta enfrentando un cantidad grandi di regulacion. AD a reporta cu mas o menos 56 ley ta ser aplica pa aproximadamente 35 inspectorado. Tur aña tin reglanan nobo, incluyendo exigencianan mas estricto pa control di multitud, distribucion di ticket y plan di mobilidad. Regulacion ambiental, limite di nitrogeno y zona di emision abao ta aumenta riesgo di organisa evento.

Como resultado di e cantidad grandi di permisonan necesario, algun festivalnan grandi di varios dia a ser anula, incluyendo Flying Dutch, Indian Summer, Mañana Mánana y Graveland.

VVEM ta boga pa otorga permisonan di varios aña na festivalnan estableci y ta pidi un guia nacional pa preveni inconsistencia entre municipalidadnan.

The Birdie na Tierra del Sol ta presenta "Golden Hour by the Lighthouse"

Recientemente Tierra del Sol a realisa un 'soft-opening' di su cancha di Golf. Un proyecto grandi cu a tuma algun luna pa wordo realisa y cu a culmina exitosamente. Awe tur hungador di golf por practica y hunga e deporte riba un cancha renoba. Na mes momento e club house restaurant tambe a pasa den algun cambio di nomber y identidad, pues awor Tierra del Sol ta con cu The Birdie.

The Birdie ta e club house restaurant cu ta pasando den un cambio di look y menu pa deleita tur hende cu un concepto diferente. Diasabra, 23 di augustus, ta presentando un 'preview' di locual ta e menu nobo pero na mes momento ta anuncia y debuta Marisela como in-house entertainment riba tur diasabra. 'The Golden Hour by the Lighthouse' lo ta un Happy Hour cu lo start pa 5'or y mei

di atardi te cu 7'or y mei di anochi, unda lo ofrece e bar na 50%. Tur persona lo ricibi un Bottega Limoncello Spritz by Pepia Est. como welcome cocktail y The Birdie lo acompaña esaki cu hors d'oeuvre inspira di e menu nobo. Marisela lo t'ey presente cu un repertorio nobo pa entretene tur presente y lo bay te cu 8'or y mei di anochi.

The Birdie ta ofrece un menu diferente cu algun items nobo pero tambe algun items clasico desde inicio di

Tierra del Sol. Un menu diseña pa Gerald Guerrero, Executive Chef Tierra del Sol. Tur persona cu yega Tierra del Sol pa disfruta di "Golden Hour by the Lighthouse" y cu keda despues pa cena, por

disfruta e menu aki na 25% descuento pa localnan. The Birdie ta habri tur dia for di 9'or di mainta sirbiendo caba desayuno, lunch y cena te cu 10'or di anochi.

Por haci reservacion via Opentable.com- The Birdie Tierra del Sol of por yama semper 5867800 ext. 231 of 242.

Brent Hinds, ex-cantante y guitarista di Mastodon, a fayece cu 51 aña den un accidente di motorcycle

(AP) — Brent Hinds, ex-cantante y guitarista di e banda di heavy metal Mastodon cu a gana un Grammy, a muri den un accidente di brommer na Atlanta, segun e banda y autoridadnan. E tabatin 51 aña.

Segun polis di Atlanta, Hinds tabata riba un Harley-Davidson diaranson anochi laat ora un BMW SUV no a duna preferencia na un crusada. A hay'e "sin reaccion" na e sitio. Un autopsia a conclui cu Hinds, ken su nomber legal ta William, a fayece pa motibo di "varios herida pa golpi fuerte."

"Nos ta cu curason kibra, shock y ainda ta purbando di procesa e perdida di e forsa creativo cu ken nos a comparti pa hopi exito y musica cu a afecta asina hopi hende," Mastodon a bisa riba red social.

Mastodon a logra pone tres album den e Top 10 di Billboard 200 y dos number 1 den e Rock Album chart — Emperor of Sand (2017) y Once More 'round the Sun (2014).

Hinds a cofunda Mastodon na 2000, hunto cu basista Troy Sanders, guitarista Bill Kelliher y baterista Brann Dailor. E tercer album di e banda, Blood Mountain (2006), a bira nan prome obra den e Top 40, yegando te na number 32 den Billboard 200.

El a sali for di banda na maart 2025. No a duna un motibo oficial, pero e banda a bisa cu e tabata un "separacion mutual," mientras comentario di Hinds riba Instagram a mustra cu e tabatin un relacion dificil cu su ex-miembronan.

"Nos ta hopi orguyoso y danki pa e musica y historia cu nos a comparti, y nos ta dese'e exito y felicidad den su futuro," Mastodon a agrega e tempo ey.

Mastodon — con un estilo cu ta mescla metal feroz, progresivo y sludge rock — a ricibi seis nominacionnan di Grammy, y a gana un na 2017 pa "Sultan's Curse" di Emperor of Sand.

Rolling Stone a inclui e album The Hunter (2011) den su lista di miho di e aña, describiendo e estilo como "molten thrash streamline cu no a perde nada di su complehidad y originalidad natural."

Hinds tabata planiando un tour den Europa mas despues den aña cu su banda Fiend Without a Face, cual originalmente tabata un proyecto paralelo durante su añanan den Mastodon.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
Golden Hour
By The Lighthouse
TIERRA DEL SOL
IBEROSTAR
GOLF COURSE
Live entertainment with Marisela
Saturday, 23 August, 2025
5:30PM - 7:30PM | 50% Happy Hour
BOTTEGA
25% Local Discount on The Birdie Menu

Ladronnan ta horta €15.000 den mercancia for di club di futbol NEC na Nijmegen

(AP) — Dos homber a horta mercancia cu un balor di mas cu €15.000 for di e tienda di stadion di club NEC na Nijmegen. E articulonan a ser horta for di De Goffertstadion, y polis ta kere cu ladronnan a logra bay cu un cantidad di paña deportivo y material di e club.

Entre e cosnan horta tabatin camisanan special di e 125 aña aniversario di NEC, cu tabata programa pa sali na benta pa prome biaha e siman ki. "Nos lo mester desapunta hopi fanatico," Wilco van Schaik, director general di e club, a bisa De Gelderlander. "E camisanan di aniversario tin hopi balor, pero loke ta duel mi mas ta pa e empleadonan cu a traha riba nan cu asina tanto pasion. Pa nan, esaki ta un golpi duro y dificil pa acepta."

Aparte di esey, otro camisa, mea, short y kitnan completo tambe a ser horta.

Van Schaik a bisa cu e ladronnan no a drenta mes den e tienda, sino cu nan a logra haya e mercancia for di un area di storage mas paden di e stadion. E club ta kere cu nan a reconoce un di e sospechosonan riba camara di vigilancia.

Segun e director, e dos homber a gana acceso despues di coba un buraco pafo di stadion, cu a permiti nan pasa e cura y drenta e edificio. "Nan a pone esfuerso," Van Schaik a bisa, sin revela hopi detaye.

E sospechosonan ta claramente visible riba video di seguridad, cu a ser entrega na polis. "Nos ta kere cu nos ta reconoce un persona, y polis ta trahando riba dje. Nos sa unda pa busca y nos ta spera pa haya e camisanan back den Nijmegen mes," Van Schaik a agrega.

El a pidi fanaticonan di club tambe pa ta alerta. "Si den e dianan aki bo wordo ofreci hopi paña di NEC, specialmente e camisanan di aniversario, tuma contacto cu e club y polis. E lo ta mas tanto mercancia horta."

Mientras tanto, NEC a cuminsa su temporada di aniversario na un manera fuerte: E club a gana nan prome dos partido den Eredivisie, cu un total di 9 gol anota y solamente 1 concedi, loke ta pone nan number un riba ranking pa awor.

Muchanan muher ta hayando mas visibilidad den Softball y Baseball na Little League World Series

(AP) — Little League ta organisando e torneo World Series pa baseball y softball, y e aña aki muchanan muher ta atrayendo mas atencion den tur dos deporte.

Den baseball, Monica Arcuri di Australia a bira e di 24 mucha muher pa hunga den Little League World Series di baseball y e di 11 pa haya un hit na Williamsport. Esaki ta e di seis LLWS consecutivo cu tin un hungador femenino.

Na otro banda, e Little League Softball World Series na Greenville, North Carolina, a logra record den asistencia y audiencia. E partido a haya un promedio di 1,44 miyon televidente riba ABC, loke ta hacie e partido di softball mas mira den historia di Little League.

Patrick Wilson, CEO nobo di Little League International, a enfatisa e importancia di tur dos programa. Ora ta trata di muchanan muher, "no importa si e ta scoge softball of baseball, nos kier pa nan tin un chance. Y si e cambia eventualmente, tambe ta bon. Nos simplemente kier pa e participa," Wilson a bisa.

Muchanan muher a ser permiti pa hunga baseball di

Little League desde 1974, ora e charter federal a ser modifica. Esaki a crea tambe Little League Softball. E prome mucha muher cu a hunga na Williamsport tabata Victoria Roche, di Bruselas, na 1984. Desde e tempo ey, ta mira un mucha muher den LLWS aproximadamente cada cuater aña.

Na 2004 y 2014 tabatin dos hungador femenino. Esun mas famoso tabata Mo'ne Davis, un pitcher di Philadelphia cu a guia su team pa victoria y a sali den Sports Illustrated. Na 2014 el a ser nombra Female Athlete of the Year pa Associated Press.

Keith Land, manager di e team di Australia, a bisa cu Monica regularmente ta resalta riba muchanan homber di otro team. "Sin falta di respet, pero bo a ser supera pa un mucha muher," el a bisa despues di su hit contra Panama. Aña pasa tambe un mucha muher, Emma Gainesford, tabata riba e team di Australia.

Lester Gaunt, manager di e team di Pennsylvania cu a gana e Softball World Series e aña aki, ta kere cu audiencia mas grandi tambe ta nifica mas participacion. El a nota cu tin mas di 25.000 team di softball den Little League y mas di 300.000 participante den mas cu 25 pais.

"E cifranan pa West Suburban Little League lo subi," Gaunt a bisa. "Mi ta spera cu hungadornan mas jong cu tabata indeciso lo purba awor."

E team di Pennsylvania a gana e titulo cu un record invicto di 5-0, despues di derota Indiana 1-0. E pitcher ganador, Reagan Bills, tabata den lagrima durante su entrevista post-partido na ESPN. "Mi a stima e deporte aki desde mi tabatin 5 aña, mi nunca a pensa cu tabata posible," el a bisa.

Crecemento di e Softball World Series no ta limita solamente na audiencia. Esaki ta birando un evento mas internacional. E aña aki Brazil y Hapon a hunga pa prome biaha. Den e banda internacional, tin cuatro regionnan representa.

Pa stimula participacion di mucha muher, Little League a lansa Girls with Game Initiative y Maria Pepe Little League Baseball Legacy Series. E Legacy Series, lansa na 2024, tabata e prome torneo di baseball solamente pa mucha muher na Williamsport.

Banda di Little League, presencia di hende muher den baseball y softball ta sigui crece. E liga profesional Athletes Unlimited Softball League a lansa den juni, y e Women's Professional Baseball League ta teniendo pruebanan e weekend aki na Washington, cu Mo'ne Davis como un di e participantenan.

Australia mes a lansa su prome torneo nacional di baseball pa hende muher na 2024. E hungadornan ta haya oportunidad despues pa participa na e Australia Women's Showcase, un evento cu ta reuni e miho hungadornan femenino di baseball den e pais.

"Mi ta pensa cu e ta un tendencia mundial," Land a bisa. "Hende muher den deporte, en general, ta yegando un nivel impresionante."

Alexander Isak ausente contra Liverpool pero ainda tin futuro na Newcastle

(AP) — Manager di Newcastle, Eddie Howe tin speransa cu por reintegra Alexander Isak den e team, a pesar cu e delantero a bisa cu su relacion cu e club no por continua den un post explosivo riba rednan social.

Isak a kibra silencio tocante su malcontento na Newcastle publicando un declaracion riba Instagram, bisando cu e club a kibra promesa tocante un acuerdo cu lo permitie bandona e club memey di interes for di Liverpool, y reiterando su deseo pa transferi.

Newcastle a responde na e explosion di Isak bisando cu ningun oficial di e club a compromete pa permiti e delantero bay, y cu no a ricibi un oferta bon suficiente di otro team pa e internacional Sueco. E bentana di transferencia ta cera dia 1 di september.

Den un twist den e saga, Liverpool ta bishitante na St. James' Park dialuna, y Howe a bisa cu Isak lo no ta involucra, ausente di un di dos wega consecutivo despues di e empate 0-0 na Aston Villa den weekend di apertura di e liga. Sinembargo, Howe a bisa cu ainda ta kere cu e club por resolve su diferencianan cu Isak.

Aruba ta derota Venezuela den Serie Mundial di Little League

(USAToday/LittleLeague) – Serie Mundial di Little League 2025 tin apenas dos team ainda participando den e bracket internacional, despues cu Aruba a logra derota Venezuela 3-1 na Howard J. Lamade Stadium diahuebs ultimo.

Aruba a logra scapa un jam cu base yen na comienso, y for di eynan a haya nan caredanan cu fundamentalnan solido. E fly di sacrificio di Emerson Mercado den prome inning a duna apertura na e anotacion, mientras e single di Jayderick Wederfoor den di tres inning a resulta di ta un RBI ganador di wega.

Isaac Arendsz a trece Anthony Santos rond pa un di tres careda cu un sac-fly di su mes den top di e di seis inning, lagando Venezuela den un buraco profundo. Samuel Castillo si a logra pone un careda riba e borchi di anotacion, bulando riba un tiro cu a faya su obhetivo, pero Aruba a logra para firme pa haya e outnan final necesario pa avansa. E victoria a duna Aruba un sorto di vengansa, ya cu Venezuela a sali ganador ora e mesun dos nacion aki (representa pa e mesun dos club di Little League den ambos ocasion) a topa otro aña pasa.

E Serie Mundial di Little League Baseball ta tuma lugar cada aña for di Williamsport, Pennsylvania.

Cu e victoria, Aruba ta bay avansa pa enfrenta campeonnan defensor internacional, Taipei Chines, kende dialuna a gana un encuentro entre e dos club aki 4-0. Aruba a logra tres victoria consecutivo pa obtene e revancha, anotando mas cu su oponentenan, 12-2, den e proceso.

Ekipo di Natacion Artistico a termina nan competencia cu un tremendo presentacion na ASU2025

Ayera merdia na centro acuatico na e parke Olimpico na Asuncion-Paraguay #TeamARU Xiana Hoo y Kendra Simon hunto cu entrenadora Jenn Tregale a participa den e segundo dia di competencia.

Aki e duet a presenta nan rutina "free" y a haci tremendo presentacion, impresionando publico presente. Finalmente a logra un score combina di 358.44 cu ta bon pa un di 10 luga na e Weganan Panamericano Junior ASU2025. Sigur un tremendo trabou di nos atletanan hoben. E experiencia aki sigur lo yuda nan desaroyo como atleta.

COA ta felicita Xiana, Kendra, Jenn y ekipo completo cu a haci esaki posibel.

Caribbean Palm Village Resort
WE ARE
HIRING
Your Next Opportunity Awaits
WE ARE OPEN FOR
- Maintenance Technician
- Maintenance handy-man
- Gardener
- Room-attendant
- Carpenter

We offer:
Competitive Wages, Bonus, Savings, Life Insurance, Dental & Vision

APPLY NOW

If you are interested in applying, please submit your CV to: Mary@cpvr.com
For hand delivered application, please pass by Human Resources Office,
From Monday through Friday from 9:00 am to 3:00 pm

Con chip di Nvidia a bira central den e guera comercial entre Merca y China

(AP) – Ora director ehecutivo di Nvidia, Jensen Huang, a revela diabierna pasa cu e empresa ta traha hunto cu administracion Trump riba un tipo nobo di chip di computer diseña pa benta na China, esaki a marca e capitulo mas recien den un debate largo tocante con Merca mester competi cu e ambicionnan tecnologico di China.

E rasonamento a cambia na algun momento – cu funcionarionan Mericano citando seguridad nacional, derechonan humano of competencia puramente economico – pero e herment a keda mescos: control di exportacion, of e menasa di esaki.

Nvidia ta kere cu eventualmente por haya $50 biyon for di benta di chip di inteligencia artificial na China. Pero te awor restriccionnan imponi pa e administracion di presidente Joe Biden y despues reenforsa pa presidente Donald Trump a tene nan atras prome cu nan a negocia un acuerdo di intercambio.

Con control di exportacion di chip a cuminsa?
China tin su propio fabricanan di chip, pero historicamente nan a surti solamente procesador di calidad inferior, usa den auto y aparato. Cuminsando na 2014, gobierno di China a purba cambia esaki cu un “Fondo Grandi” nobo cu a inverti un cantidad grandi di placa den centenares di empresa di semiconductor.

Alabes, gobierno Mericano, desde prome periodo di Trump, a cuminsa corta acceso di China na un variedad creciente di herment pa haci chip pa server di computer, inteligencia artificial y otro aplicacionnan avansa.

China tabata particularmente molestia ora a blokea nan di cumpra un mashin disponibel solamente na un empresa Hulandes, ASML, cu ta usa luz ultravioleta pa graba circuito den chip di silicon. E restriccionnan a atrasa e esfuersonan di China pa haci transistor mas lihe y eficiente door di paketa nan mas cerca di otro.

Gigante di telecomunicacion di China, Huawei, a bira e cara publico di e tension comercial, cu alegacionnan Mericano cu nan producto por ser usa pa spionahe pa un lucha mas amplio pa dominio economico y tecnologico.

“Nos no kier nan ekipo na Merca pasobra nan ta spiona nos,” Trump a declara na 2020 mientras su administracion tabata reforsa restriccion pa blokea Huawei di haya acceso na tecnologia di chip, na mesun momento cu e tabata menasa di prohibi TikTok pa motibonan similar.

Biden a haci e restriccionnan di chip mas estricto
Presidente Joe Biden a mantene e restriccionnan despues di asumi oficina na 2021, pero tambe a intensifica nan cu un serie di control di exportacion cu a blokea e transport na China di e chip y aparato di fabrica mas avansa di mundo.

Esaki a afecta e benta na China pa e fabricante di chip di California, Nvidia, e diseñador principal di e chipnan specialisa cu ta necesario pa tecnologia di inteligencia artificial.

Despues cu e prome restriccionnan a drenta na vigor na 2022, blokeando chip incluyendo e H100 di Nvidia, e empresa a diseña un tipo nobo di chip cu no tabata mucho avansa pa yega na e punto pa restriccion.
Administracion di Biden a intensifica su restriccionnan na 2023 pa blokea e chipnan mas nobo. Anto Nvidia a lansa atrobe un tipo nobo di

chip cu por a drenta China: e H20.
Trump su cambio di curso riba e H20
Administracion di Trump na april a stop e benta di H20 y otro chip avansa di computer pa China door di preocupacionnan di seguridad nacional, pero Nvidia y AMD a revela na juli cu Washington lo permiti atrobe e benta di chip, cu ta ser usa den desaroyo di AI.

Despues di haya un golpi financiero di $4.5 biyon durante e periodo di februari-april, Nvidia a calcula cu e medida di restriccion di exportacion na China lo costa e empresa $8 biyon mas den benta potencial desde mei te juli.

E oportunidadnan perdi a alimenta e esfuersonan di Huang pa persuadi Trump y otro funcionarionan di administracion cu e restriccionnan lo haci mas daño cu bon pa Merca.
“E pregunta no ta si China lo tin AI, nan ya tin esey,” Huang a bisa analistanan durante un conferencia via yamada fin di mei. “E pregunta ta si un di e mercadonan di AI mas grandi di mundo lo funciona riba plataformanan Mericano. Proteha fabricantenan di chip di China for di competencia Mericano ta fortalece nan na exterior y debilita e posicion di Merca.”

Nvidia y AMD tambe a concorda na augustus pa comparti 15% di nan entrada for di benta di chip na China cu e gobierno Mericano, como parti di un acuerdo pa sigura licencia di exportacion pa e semiconductornan.

Gran operacion di Interpol contra crimen cibernetico na Africa a resulta den aresto di mas cu 1.200 sospechoso

(AP) — Un operacion importante contra crimen cibernetico coordina pa Interpol a resulta den aresto di 1.209 sospechoso rond Africa y e recuperacion di casi $97.4 miyon, e organisacion a anuncia diabierna.

Lanta cu e nomber Operacion Serengeti 2.0, e operacion a tuma luga entre juni y augustus. El a trece hunto investigadornan di 18 pais Africano y Reino Uni pa lucha contra crimen cibernetico dañino incluyendo fraude di herencia, ‘ransomware’ y violacion di e-mail di negoshi.
Den total, e scam a resulta den casi 88,000 victima, segun e organisacion di polis internacional a bisa den un declaracion.

For di mineria di criptomoneda te na scam online
Interpol a declara cu autoridadnan na Angola a desmantela 25 centro di mineria di criptomoneda caminda 60 ciudadano Chines tabata haciendo mineria di criptomoneda. E operacion a resulta den confiscacion di aparatonan na balor di mas cu $37 miyon; gobierno awor ta planea pa usa e aparatonan pa sostene distribucion di energia na area vulnerabel.

Na Zambia, e operacion a desmantela un programa di inversion online cu a defrauda mas cu 65,000 victima di alrededor di $300 miyon via un scam fraudulento di ‘criptomoneda’ cu a priminti ganashi halto.

Den sede di e centro di e scam na Zambia, autoridadnan tambe a interumpi un red sospechoso di trafico di hende, Interpol a bisa.

Interpol tambe a bisa cu nan a desmantela un scam transnacional di herencia na Costa di Ivory cu a origina na Alemania. Victimanan di e scam a ser gaña pa paga gastonan pa reclama herencianan falso, causando $1.6 miyon den perdida.
“Maske ta un di e fraudenan mas bieu di internet, scam di herencia ta continua di genera fondonan significativo pa organisacionnan criminal,” el a agrega.

Chauffeur a bay dal tras di e auto su dilanti

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na e rotonde Santa Helenastraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Volkswagen Caddy yegando e rotonde Santa Helenastraat biniendo for di Ponton y no a regula su velocidad ni mantene distancia, a bay dal tras di e Kia Carens.

Chauffeur a bay kita pa cacho, bay dal un palo di luz

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Paraguana, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un chauffeur lo a bay kita pa un cacho y a bay dal riba un palo di luz. Debi na e impacto e chauffeur a resulta herida, pero no tabata desea atencion di ambulance.

Rumannan morocho busca pa hincamento/kapmento

Diabierna mainta a drenta informe di cu tin un caso di hincamento/kapmento na Madiki unda un persona hoben a yega tur na sanger, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

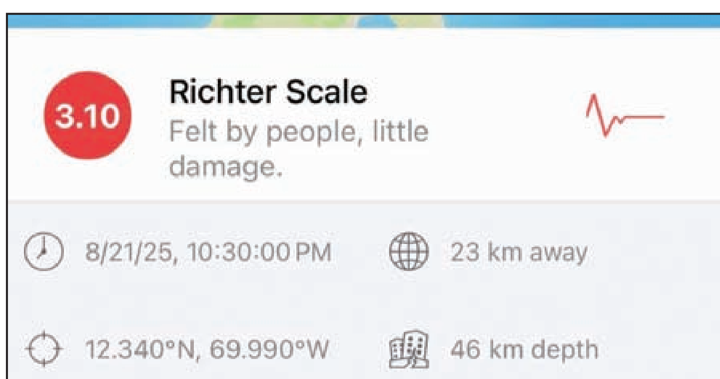
Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un persona cu lo a haya problema cu e rumannan morocho y nan lo a hink'e of kap e, cu su brasa tabata tur na sanger. Pa scapa su bida el a core di banda di Ex-Hotel Central te na Madiki unda polis a encontr'e.

Na yegada di e ambulance nan a atend'e y transport'e pa hospital. Awor polis ta en busca di e rumannan morocho.

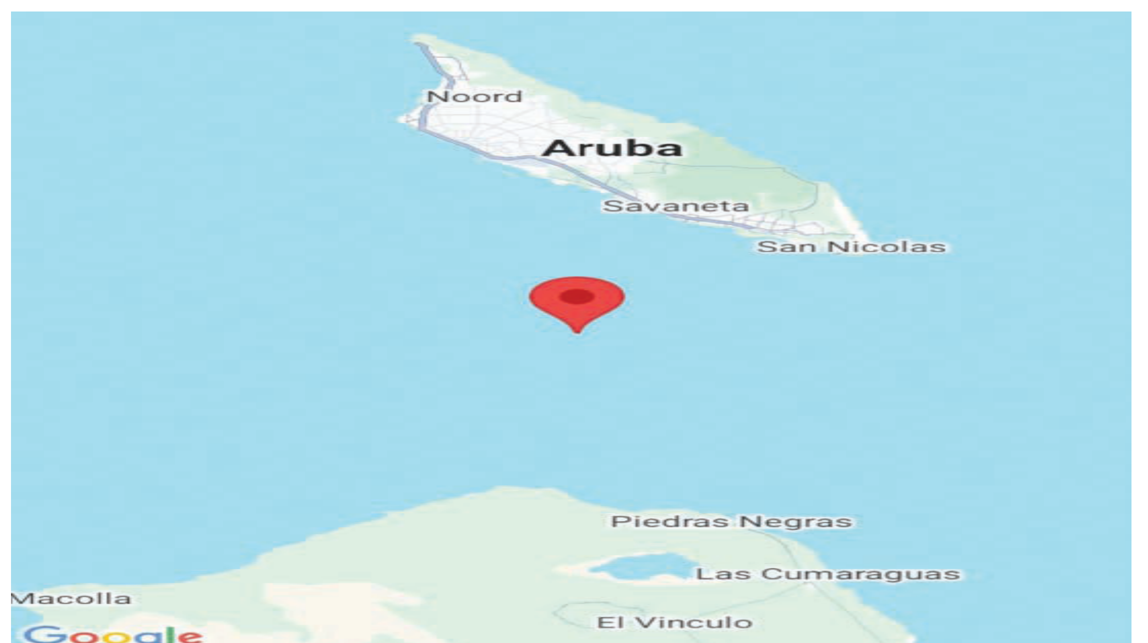

Temblor sinti diahuebs anochi pazuid di Aruba

Diahuebs anochi a drenta informe di un sismo sinti pazuid di Aruba pa exactamente 10:30pm. E epicentro tabata na 17 KM panort di Cabo San Roman y tabata tin un magnitud di 3.10 na e scala di Richter.

Door cu tabata den anochi, no por a logra raporta ningun daño visibel na e momentonan ey, pero si por a sinti e efectonan di e sismo.

BONDIA ARUBA

Departamento di Husticia Mericano no ta defende subsidio pa scol cu hopi Hispano

(AP) — Administracion di Trump a bisa ayera cu no ta bay defende un programa di subsidio decadas bieu pa scolnan cu cantidad grandi di studiante Hispano cu ta siendo reta den corte, declarando cu gobierno ta kere cu e financiamento ta inconstitucional.

Den un memo manda na Congreso, departamento di Husticia a bisa cu ta di acuerdo cu un demanda purbando di elimina subsidio reserva pa scol y universidad unda al menos un cuarta parti di studiante ta Hispano. Congreso a crea e programa na 1998 despues di haya cu studiantenan Latino tabata bayendo universidad y graduando den proporcionnan hopi mas abao cu studiantenan Blanco.

Oficialnan di Departamento di Husticia a argumenta cu e programa ta duna un bentaha inconstitucional basa riba rasa of etnicidad.

Estado di Tennessee y un organisacion di accion anti-afirmativo a demanda Departamento di Educacion Mericano na juni, pidiendo un hues pa stop e programa di Institucion Sirbiendo-Hispano (HSI). Tennesee a argumenta cu tur su universidadnan publico ta sirbi studiante Hispano, pero ningun ta cumpli cu e "limite etnico arbitrario" pa ta eligible pa e subsidio. E scolnan ey ta keda sin haya decenas di miyones di dollar pa motibo di rekisitonan discriminatorio, segun e demanda.

Diabierna, departamento di Husticia a publica un carta den cual Fiscal General, D. John Sauer a notifica presidente Republicano di Congreso, Mike Johnson cu e departamento "a dicidi pa no defende" e programa, bisando cu cierto aspecto di dje ta inconstitucional. E carta, fecha 25 di juli, a cita e decision di Corte Supremo na 2023 pa haci accion afirmativo ilegal, cu a bisa cu "balansa racial directo" ta "patentemente inconstitucional."

Departamento di Husticia a nenga di duna comentario.

Tennessee ta sosteni den e demanda pa Studiante pa Admision Husto, un grupo legal conservador cu exitosamente a reta accion afirmativo den admision na Harvard y Universidad di North Carolina. E demanda ey a resulta den un veredicto di Corte Supremo na 2023 cu ta prohibi universidadnan di considera rasa di studiantenan den decisionnan di admision.
Edward Blum, presidente di Studiante pa Admision Husto, a bisa ayera cu e grupo no lo duna comentario.

Mas cu 500 scol y universidad ta designa como Institucion Sirbiendo-Hispano, haciendo nan eligible pa e programa di subsidio. Congreso a apropia alrededor di $350 miyon pa e programa na 2024. Scolnan ta competi pa e subsidio, cu por bay na un variedad di uso, di mehoracion di facilidad te programanan di ciencia.

Ex-presidente Joe Biden a haci universidadnan sirbiendo Hispano un prioridad, firmando un accion ehecutivo aña pasa cu a priminti un hunta consehero presidencial nobo, y aumento di fondo. Presidente Donald Trump a revoca e orden riba su prome dia a cargo.

Trump ta tumando stapnan pa desmantela Departamento di Educacion y a haci un yamado pa recorte masivo di fondo, y toch su presupuesto di 2026 ta solicita pa preserva subsidio pa scol sirbiendo Hispano y hasta a pidi Congreso pa un aumento leve. Asina mes, tin duda tocante e compromiso di su administracion pa e fondo.

Un asociacion nacional di universidad sirbiendo Hispano a entrega un mocion luna pasa pa interveni como acusado den e demanda di Tennessee, expresando preocupacion cu gobierno federal no lo representa adecuadamente e miembronan di e grupo.

Asociacion Hispanico di Scol y Universidad a bisa cu agenda di Trump ta "completamente averso" na interesnan di e grupo, citando e meta di e presidente pa clausura Departamento di Educacion completamente. E adminsitracion ta "riba record de-

nunciando programa manera HSI cu ta tuma responsabilidad y purba di repara desigualdad etnico of racial," e grupo a skirbi.

Tennessee y Studiante pa Admision Husto no a presenta obhecion contra e solicitud di e grupo pa lidera e defensa legal.

A diferencia di scol of universidad historicamente color scur of Nativo Mericano, cu ta ricibi nan designacion masa riba nan mision, cualkier scol por ricibi e label HSI y subsidio si su cantidad di Latino ta al menos 25 porciento di e cuerpo estudiantil.
E lista di HSI ta inclui campus emblematico manera Universidad di Texas na Austin y Universidad di Arizona, ademas di otro scol comunitario y institucionnan mas chikito.

Den su documento di corte, e asociacion nacional ta argumenta cu e subsidio ta consitucional y ta yuda pone su miembronan riba un campo igual di oportunidad.
Scolnan di e grupo ta conta cu 67 porciento di studiante Latino, y toch estudionan a haya cu e scolnan ey ta ricibi hopi menos den fondo federal y estatal cu otro institucion. Universidad cu ta sirbi Hispano ta abierto pa studiante di tur rasa – como ehempel, e asociacion a punta riba Southern Adventist University, un scol priva na Tennessee cu su cuerpo estudiantil ta 28 porciento Hispano y 40 porciento Blanco.

Departamento di Husticia generalmente tin deber di sostne Constitucion y legislacion federal, pero den caso inusual por nenga di defende ley cu ta kere ta inconstitucional. Administracion di Obama a haci esaki na 2011 ora a nenga di aplica e Ley di Defensa di Matrimonio. Durante su prome termino, Trump a haci igual cu e Ley di Cuido Pagable.

Administracion di Trump a lucha pa caba cu politica di diversidad, igualdad y inclusion den gobierno, educacion y negoshi, argumentando cu nan ta discrimina contra hende Blanco y Asiatico Mericano.

Otro mini shuttle militar Mericano lansa den mision secreto

(AP) – Otro mini shuttle militar Mericano a despega diahuebs anochi pa haci experimentonan clasifica den espacio.

Lansa pa SpaceX, e avion espacial sin tripulacion abordo a despega for di Cape Canaveral, Florida. Esaki ta e di ocho vuelo asina pa e vehiculonan di test conoci como X-37B. Esun aki ta bay test comunicacion laser y nabegacion safe sin GPS, segun Forsa Espacial Mericano.

Ainda no ta cla con largo e mini shuttle ta bay keda den espacio. E ultimo X-37B a circula rond di e planeta pa tiki mas cu un aña prome cu bolbe na Tera na maart. Misionnan anterior a dura desde algun luna te añas.

E avionnan espacial reusable, fabrica pa Boeing, a keda lansa pa prome biaha na 2010 y ta 9 meter largo cu un largura di su halanan di casi 4.5 meter.

Museo medico na Philadelphia ta actualisando su politica riba restonan humano pa cumpli cu standard etico moderno

(AP) — Un museo medico na Philadelphia a revisa su politicanan riba coleccion y exposicion di restonan humano, limitando su aceptacion di ehemplar adicional y trahando pa cumpli cu "standardnan di etica medico moderno cu ta evolucionando" den su trato cu 6.500 organo, wesonan y otro parti di curpa den su coleccion.

E College of Physicians of Philadelphia, doño di Mutter Museum, a anuncia e siman aki cu e ta restringi e posibilidad pa tuma potret y video di restonan humano, permitiendo esaki solamente cu autorisacion di e museo. Pa publico en general fotografia lo keda prohibi.

"Nos lo permiti fotografia si e tin un meta educativo," Sara Ray, director di interpretacion y participacion di e museo a bisa. "Pero educacion mes ta un termino amplio cu nos ta sigui evalua."

Origen y meta di e coleccion
Gran mayoria di restonan a ser colecta entre mas o menos aña 1840 te 1940, principalmente for di Philadelphia. E tabata consisti mayormente di organo y partinan di curpa cu tabata considera util pa educacion medico, obteni durante autopsia of operacion. Coleccionnan asina tabata comun den e epoca ey, ora cu ehemplar fisico tabata esencial pa compronde anatomia y funcion di e curpa. Awor, hopi di e museonan ey a disparce.

Mutter Museum a bisa cu e tambe ta trahando pa "desanonimisa" e coleccion, investigando historia personal di e restonan pa determina ken nan tabata y pa "trece husticia" den e manera cu nan ta ser exponi y con ta conta nan historia. Meta ta pa mustra nan den contexto di historia di medicina, diversidad corporal y e herment y tratamentonan cu tabata usa.

Investigadornan ta usando diferente tipo di archivo pa construi e historia aki, enfocando riba unda y ki tempo e restonan a ser colecta, pero sin usa analisis di DNA. Den algun caso, tin informacion registra pa e mesun dokter cu a colecta e ehemplar.

Aspecto etico y cambio di politica
E museo a reconoce cu hopi di e restonan "a ser obteni bao di circunstancianan inaceptable, incluyendo via forsa of coercion," y cu nan a ser usa den investigacion of exposicion cu awor ta considera ehempel di racismo cientifico.

Ta pensa cu mas o menos 50 ehemplar ta pertenece na e pueblo Mericano Indigena. Desde april 2024, nuebe resto a ser repatria na dos tribu y un grupo Hawaiiano Indigena.

E museo a decreta cu e restonan no lo ser presta na otro institucion, y cu acceso pa investigacion mester pasa un comision di lidernan principal di e museo. Investigacionnan ta enfoca generalmente riba historia di medicina, no pa estudio biologico exclusivamente.

E cambio di politica ta sigui un revision di dos aña cu tabata inclui participacion publico den planificacion pa futuro di e museo. Pa e motibo ey, centenares di video educacional y di coleccion cu a ser kita for di YouTube na januari 2023 ta den proceso di restauracion despues di a reordena nan y a kita material anticua.

E museo tambe tin plan pa "drasticamente limita" su aceptacion di restonan humano den futuro, solamente considerando esnan di donantenan na bibo of via test.

Reaccion y legado
Un bishitante, Ashley Davis (47), a bisa cu e ta aprecia e esfuerso di e museo pa educa bishitantenan riba e sufrimentonan cu hende a pasa y e bida cu nan a biba. "E ta importante pa sa di unda nan a bin. Nan tabata sernan humano," el a bisa.

Mutter Museum ta ricibi mas o menos 100.000 bishitante anualmente. El a cuminsa como un coleccion di ciruhano Dr. Thomas Dent Mutter, cu na 1859 a dona 1.700 obheto y $30.000 pa paga un curador y construi un edificio cu ta resisti candela. Su meta tabata pa mehora educacion medico. Awe e coleccion ta conta cu mas di 35.000 obheto y un biblioteca medico asocia cu mey miyon piesa.

Resultado Sorteo
Augustus 22

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0777	9401	1643	1372
0211	8611	SUPER5	9649
0103	8611	-	7789

MERDIA

CATOCHI Sorteo # 4719	3876 / 5918 / 5990
MULTI-X	Fp
BIG 4 Sorteo # 4719	3988
MULTI-X	x3
1OFF Sorteo # 2775	9834
ZODIAC Sorteo # 4719	7438 leo
LUCKY 3 Sorteo # 1593	557
MULTI-X	Fp

ANOCHI

CATOCHI Sorteo # 8629	8350 / 6758 / 3538
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 7673	6356
MULTI-X	X5
1OFF Sorteo # 2378	7967
ZODIAC Sorteo # 6432	8839 Libra
LUCKY 3 Sorteo # 1362	544
MULTI-X	FP

LOTTO 5 — Sorteo # — Joker — Letter

0	x Jackpot
0	x Match 4+
0	x Match 4
0	x Afl. 12,00

Proximo Jackpot **450.000,-**

LOTTO DI DIA — 16-20-21-23-29 — Sorteo # 6925

0	x Jackpot
5	x Match 4
214	x Afl 8,00

Proximo Jackpot **68.000,-**

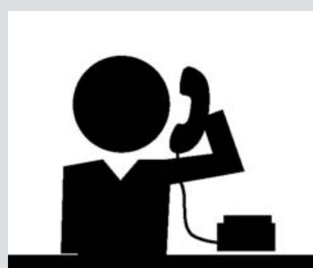
MINI MEGA — 01-03-18-27 — Sorteo # 1795 — Mega Ball 05

0	x Jackpot
1	x match 4
8	x Afl. 500,00
111	x Afl 50.00
165	x Afl.15,00

Proximo Jackpot **675.000,-**

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 1.000.000,-**

WEGA DI NUMBER KORSOU — Sorteo #

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Dakota :	Aloe:
Tel. 588 7364	Tel. 584 4606
EMERGENCIA	**911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Iran ta dialoga cu paisnan Europeo riba su programa nuclear mientras sancionnan ta acerca

(AP) — Iran a bisa diabierna cu su minister di Asuntonan Exterior a papia via telefon cu su equivalentenan di Francia, Alemania y Reino Uni pa evita cu sancionnan di UN ser reinstala riba e programa nuclear di Tehran, apenas un dia prome cu un deadline Europeo.

E yamada di minister di Asuntonan Exterior Abbas Araghchi a tuma luga mientras cu e tres paisnan ta menasa pa activa e clausula di "snapback" di e acuerdo nuclear di 2015 prome cu fin di luna. E clausula aki ta duna cualkier parti e derecho pa reinstala sancion si nan ta considera cu Iran no ta cumpliendo cu rekesitonan, manera monitoreo internacional di su programa nuclear.

Preocupacion Europeo y falta di transparencia
E preocupacion Europeo riba e programa Irani — cual tabata enriquiciendo uranium casi pa grado di arma prome cu e guera di 12 dia cu Israel na juni a bombardia su instalacionnan atomico — a sigui crece despues cu Tehran a corta tur cooperacion cu e International Atomic Energy Agency (IAEA) despues di e conflicto. Esaki a laga comunidad internacional mas ciego riba e status di e programa Irani, incluyendo su deposito di uranium enriquece na 60%, un paso tecnico un tiki mas abao for di e nivel di arma di 90%.

Iran ta sigui insisti cu su programa ta pacifico, aunke e ta e unico pais sin arma nuclear cu ta enriquiciendo uranium na un nivel asina. Segun Merca, IAEA y otronan, Iran tabatin un programa di arma nuclear te 2003.

Reaccion despues di e yamada
Den un declaracion publica via Telegram despues di e yamada, Araghchi a critica e paisnan Europeo pa nan "calificacion legal y moral" pa menasa reinstalacion di sancion, pero el a insisti cu e dialogo lo continua.

"E Republica Islamico di Iran, manera cu e ta actuando cu autoridad pa defende su mes, nunca a bandona e caminda di diplomacia y ta prepara pa cualkier solucion diplomatico cu ta garantisa derecho y interes di e pueblo Irani," el a bisa.

Minister di Asuntonan Exterior di Francia, Jean-Noël Barrot, a confirma riba X cu e reunion a tuma luga y cu un otro ronda di discusion lo sigui e siman cu ta bin. "Nos a haci un yamada importante cu nos equivalente Irani tocante e programa nuclear y e sancionnan contra Iran cu nos ta prepara pa reinstala," el a bisa. "Tempo ta cabando."

Su equivalente Aleman, Johann Wadephul, a agrega: "Iran mester compromete su mes den un manera sustantivo pa evita activacion di snapback. Nos tabata cla cu nos no lo laga e opcion di reinstala sancion vence sin cu tin un acuerdo verificable y duradero."

Den un carta di 8 di augustus, e tres paisnan Europeo a adverti Iran cu nan lo avansa cu "snapback" si Tehran no yega na un "solucion satisfactorio." E deadline ta 31 di augustus, creando hopi duda si Iran lo por logra un acuerdo cu Europeonan den asina poco tempo, despues di añas di negociacion inconclusivo.

Un punto central di e dialogo ta restaura acceso di IAEA. Iran a culpa e guera cu Israel parcialmente riba e agencia, sin evidencia. Den un voto reciente, e Board of Governors di IAEA a declara cu Iran no ta cumpliendo cu su obligacionnan, net un dia prome cu e guera a cuminsa.

Araghchi a bisa cu e menasa di "snapback" lo ser discuti cu su "amigonan," probablemente referiendo na China y Rusia. E poder di snapback ta vence den october, poniendo presion riba Europeonan pa usa e mecanismo prome cu nan perde e opcion.

Bao e clausula aki, cualkier partido por declara cu Iran no ta cumpliendo, reinstalando e sancion. Despues di su vencemento, un intento pa sancion lo por ser blokia via veto di China of Rusia na e Conseho di Seguridad di UN.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

2 Timoteo 4:6b-8 'mi tempu di bai a yega. Mi a lucha e bon lucha, mi a tèrminá e kareda, mi a warda e fe; den futuro ta wardá pa mi e korona di hustisia, kual Señor, e Hues hustu, lo dunami riba e dia ei; I no na ami so, ma tambe na tur esnan ku a stima Su binida.'

Cu inmenso tristesa na nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento di nos mama, wela, bisawela, ruman, tanta y amiga:

Sra. vda. Catharina Franken-Farro

Cariñosamente yama "Catrien"
Propietaria di Almacen Elunid N.V.
***19-02-1938 - †14-08-2025**

Mayornan: †Francisco Farro y †Petra Farro Tromp

Na nomber di su **Casa:** †Hyacintho Franken

Yiunan stima:
Elvira y Anibal Janga Franken
Ruby Franken
Mirela y Nelson Pernia Franken

Nieto(a)nan stima:
Marcela y Paulo Kock Janga
Frencis Janga y Rosanne Tromp
Zaida Aranda Franken y Giovanni Maduro
Sergino Janga y Melony Henriquez

Bisanieto (a) nan stima:
Shaun Janga
Jayden Janga
Melina Janga
Zahirah Maduro
Zaydion Janga
Milayne Janga
Noach Kock
Michael Kock
Alisha Rodriquez

Rumannan:
†Marianita y Ovito Gomes- Farro
†Francisca y Jaime Sanchez Farro
Rosalinda y †Sonny Austin Farro
Higinio y Filomena Farro Ras
Juan y Theresita Farro Kelly
Casilda y Raimundo Statia Farro
Ramon y Karin Farro van de Berg
Alberto y Maida Farro Daflaar

Sobrino(a) nan: †Edwin Gomes, Iris Croes Gomes, Ernesto Erasmus, Ursula Figaroa Abbath, Claudia Boekhoudt Abbath, Astrid Ortela Abbath, Edison Sanchez, Martin Farro, Mirella Farro, Marlon Farro, Magaly Winklaar Farro, Joselito Farro, Eric Farro, Stanley Statia, Monique Geferts Statia, Sendy Farro, Lumaiska Werleman Farro, Darrick Farro, Alex Farro, Jessie Farro, †Joyce Farro.

Suanan y Cuñanan:
†Francisco y †Rosa Franken
†Otilio y Jolanda Franken
Carmen y Henry Russel Franken

Su ayudante: Isleidys Ballesteros

Demas famia, amigonan, conocirnan y bisñanan: Farro, Tromp, Figaroa, Franken, Frank, Kelly, Wolff, Janga, Pernia, Kock, Statia, Daflaar, Austin, Gomes, Abbath, Erasmus, Boekhoudt, Ortela, Winklaar, Davelaar, Constania, Geferts, Maduro, Werleman, Henriquez, Russel, Sanchez, Theysen, Croes, Baarh, Ruiz, Stamper.

Su rumannan di Iglesia Avivamiento Aruba – Pastora Ruby Franken, su bisiñanan, su amigo (a) nan na Hulanda, Merca, Colombia y Venezuela.

Nos ta gradici tur dokternan y verpleegsternan cu a hasi tur esfuerso y bon trabao cu nos mama y Wit Gele Kruis.
Oportunidad pa condolencia:
Royal Funeral Home diabierna 29 augustus 2025 di 7:00 pa 9:00 di anochi

Nos ta invita tur famia y conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar Diasabra 30 di Augustus 2025, di 2or pa 4or di atardi na Royal Funeral home. Despues e restonan mortal di nos defunto stimá Catharina lo sali pa Santana Centraal na Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristeza a lubida di menciona un of otro nomber di famia y/of amistad.
Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por risibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23***

Nos ta anuncia fayecimento di:

Marcelo Croes

***19-02-1952 - †19-08-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23***

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu Dios su boluntad,
Nos ta participa fayecimento di:

Filomena Maria Maduro Paskel

Cariñosamente yama "Meme" of "Mechi"
***23-10-1942 - †22-08-2025**

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***Mi Dios, Mi Señor,
Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin sufrimento unicamente Bo Luz briyando***

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu Dios su boluntad,
nos ta participa fayecimento di:

Flavia Girigoria Ras

***24-12-1941 - †20-08-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Wees lief voor elkaar en heb elkaar lief.

Het is met een verdrietig hart dat wij het overlijden bekend maken van:

Christina Agnes van Beersum

***Arnhem 23-07-1953**
†Oranjestad 16-08-2025
Weduwe van Richard Frank (Eddy)

Dochter Floor en Hugo van Geffen-van Beersum

Als familie
Marc en Idylaine Maduro
John en Glenda Maduro
Humphrey en Monica Koolman

Beste vriendin Lilly Peterson, Lydia Wolff, en anderen

Haar lievelings leerling Ashley Shipley

Overige familieleden, vrienden, ex colegas en studenten E.P.B. San Nicolas.

Met dank
aan Idylaine en Marc Maduro.
Happy Days Care Foundation.

Gelegenheid tot afscheid nemen en condoleren op zaterdag 23 augustus 2025 van 2:00 tot 4:00 pm bij Aurora Funeral Home.

U kan de livestreaming volgen op de youtube pagina van Obituary Aruba

---

OLIVE TREE

THANK YOU

On behalf of the late:

Marisa Elisabeth Schmidth-Falbru

Her family would like to extend their most gratitude;
To each and every one who took the time to give their condolences personally and also through Social Media, Texts, Calls, Cards or Flowers. All act of kindness will not go unnoticed. We truly appreciate those that took the time to be with us as we laid our beloved to rest.

Also we would like to thank especially:
Nathaly Tromp & Magna Bernabela
Staff & Personal from Olive Tree Funeral Care for their service and assistance giving to Mrs. Schmidth-Falbru her Family & Friends

"We are light"

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

The LORD is my shepherd, I shall not be in want. he restores my soul. He guides me in paths of righteousness for his name's sake. Even though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil, for you are with me; your rod and your staff, they comfort me.
Psalm 23

Clomene Pierre
***July 06, 1960 – †July 27, 2025**

Her adoptive daughter:
Ruth Gaëlle Turenne

Her brothers and sisters:
Aslin Gabriel, Berline Gabriel, Mireille Georges, Denise Georges, Hilaire Georges

Her nieces and nephews:
Brudeline Gabriel, Neirlas Gabriel.

Her cousins:
Jésula Gelin, Bénicia Supplice, Dieuna Supplice, Suprême Gelin, Diuevante Supplice, Geleine Gelin, Jean Hilaire Georges, Colé Déssin, Mansaul Clairvil, Tite Soeur Clairvil, Gaby Noël, Thernot Noël, Jiveline Noël, Finie Noël, Rosemène Similhomme, Jean René Similhomme, Sylvie Similhomme, Ysemarie Similhomme, Anivain Casséus, Charité Pierre Louis, Dieumène Joseph, Ronélie Joseph, Renold Joseph, Rigueur Pierre Louis, Assanta Charles, Dernier Charles, Délégué Augustin, Anotte Gelin

And to all her dear friends and colleagues who loved her deeply, especially from Divi & Tamarijn All-Inclusive Hotels, and most of all, her Divi Housekeeping Department, who were not just co-workers but her second family.

The farewell service will be held on Saturday, August 30th, 2025
at Aurora Funeral Home,
from 2:00 PM to 4:00 PM.

She will be remembered with love and gratitude by all whose lives she touched.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di dj'E mi salbacion ta bin" Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Felix Teofilo Croes
Mihor conoci como "Apa, Teo y Mo Teo"

Mayornan: + Angelico "Yoto" y + Marianita Croes-Geerman
Señora: Maria Maduro

Su yiunan:
\+ Sulima "Lima" Flanegin-Croes
\+ Teomar "Teochi" Croes

Nieto/Nietanan:
Eugone y Ledienne Martir, Sushuan, + Jonagene, Sugene, Sulangel, Kaylee-Ann, Teomar Jr.

Rumannan:
\+ Ana Catharina "Nanachi" y + Vito Thiel
Dominico "Buchi" y Jacinta "Chenta" Croes
Luisa y + Feliz "Dichi" Hernandis
\+ Margarita "Margo" Croes
\+ Teresita "Sita" Croes
Tomas "Tom" y Dina Croes
Fulgencia "Ina" y Emilio "Horse" Maduro
Mario "Mai" y Jane Croes
Rosalinda "Linda" y Richard Wester

Swa y Cuñanan:
Cornelia, Eric Danje y famia
Francisco Maduro, Nancy y famia
Ines Maduro y famia
Tina Maduro y famia
Calixto, Patricia Maduro y famia
Marcela, Gregory Wernet y famia

Sobrino/a nan:
Victor, Aurita Thiel y famia
Eric Thiel y famia
Robert Thiel, Jolanda y famia
Ilienne Thiel
Annaly Thiel y yiunan
Jasline Croes y yiu
Mirzane, Gregory Vasquez y famia
Susan Croes y yiu
Jolanda Hernandis
Lisette Hernandis
Julissa Hernandis y yiu
Franklin, Keyla Hernandis y yiunan
Junior Gonzalez y yiunan
Urvin Gonzalez, Marcela y famia
Irena Croes, Naldo y famia
Charlene Croes y famia
Glenn Croes, Claudia y famia
Merelitsa Croes y yui
Cherry, Pierre Greaux y yiu
Angelo, Joseline Maduro y famia
Angeline Maduro y yiunan
Sheila Croes y you
Michael, + Kathy Croes y you
Carlos, Caroline Wester y yiunan
Richinella, Tania Aguilera-Wester y yiu

Omo: Cody, + Maria Geerman y famia

Ihanan:
Sidney Geerman, Richinella Aguilera-Wester, Hesus David Maduro

Compernan/Comernan:
\+ Feli Geerman y famia
Swinda Donata y famia
Emilio Maduro y famia
Beta Croes y famia
Nemencio Werleman y famia

Demas famia: primo y primanan na Hulanda y Aruba, acto-primo y acto primanan. Ta invita demas famia, bisiñanan, amigo(a)nan, su grupo Tipico Arubano, su gang di carnaval, campamento y domino.

Demas conocirnan pa asisti na **acto di entiero** cual lo tuma lugar dialuna 25 di augustus 2025 na misa Immaculada Concepcion na Santa Cruz. Nos "Teo" stima lo ta reposa den misa di 9or pa 11or di mainta despues lo sali pa Santana Catolico na Santa Cruz.

Acto di condolencia lo tuma lugar diasabra 23 di augustus 2025 na Sabania Abou 3 di 6or pm pa 9or pm. Disculpa nos, si den nos momento di tristesa nos por a lubida un of otro famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Mira con Dios a salba mi,
Tur mi confiansa ta den djE,
Mi n' tin miedo:
Señor Dios ta mi forsa, mi refugio.
E mes t'Esun cu a salba mi.
Isaías 12:2

Cu imenso tristesa na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di:

Reynaldo Arends
Mihor conoci como "Buchi"
***15-03-1939 - †20-08-2025**

Mayornan: †Gabriel y †Hiacintha Arends-Schwengle

Esposa: Benita "Nichi" Arends-Geerman

Yiunan:
Randy Arends y Beatriz Arends-Henriquez
Ricky Arends y Anushka Jansen
Rosie Arends
Marc Arends

Nieto y nietanan:
Carolina Arends y Garey Arends
Gabriella Arends
Nathan Arends y Stephany Geerman
Mace Arends
Maya Arends

Bisanieta:
Amalia de Kort

Rumanan:
†Pablo "Dito" Arends y †Nidia Arends-Kock
Freddy Arends y Irma Arends-Semeleer

Sobrinonan:
Ivan Arends, Milly Montalvo y yiunan.
Arnaldo Arends y Sorina Arends
Allan Arends

Swa y Cunanan:
Ciro Geerman y †Corrie Geerman-van der Perk y famia
Susy Geerman
†Leo Geerman
Eddy Geerman
Ruben Geerman y Carrie Geerman - van Gelder y famia
Esmeralda Geerman y †Oscar Hernandez
Vivian Geerman-Lee y Eddy Lee y famia

Tanta: Nene Croes-Schwengle y famia.

Tur su primo y primanan, ihanan, demas famia, amigonan, conocir y bisiñanan.

Tur ex colega di Lago, Coastal y Fiesta Trading.

Demas famia: Arends, Schwengle, Geerman, Henriquez, Kock, Semeleer, Van Gelder, Hernandez, Lee, Croes, de Kort y de Cuba.

Ta invita pa acto di condolencia y despedida cual lo tuma lugar na Pray Funeral Home,
dialuna 25 di Augustus 2025 di 9'or pa 11'or di mainta.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

En bes di flor of krans lo tin un box disponibel pa un donacion na Huize Maristella

Disculpa nos si den nos tristesa nos a lubida algun persona/famia.

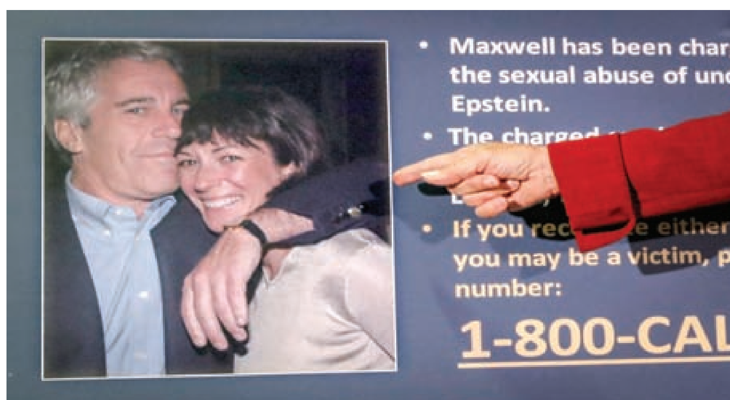
Despues di despedida no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Departamento di Husticia Mericano ta publica transcripcion di entrevista cu Ghislaine Maxwell

(AP) – Departamento di Husticia Mericano ayera a publica transcripcion di entrevistanan cu su oficial No. 2 a haci cu ex-pareha di Jeffrey Epstein, kende ta cera den prison, mientras administracion di presidente Mericano, Donald Trump ta busca pa presenta su mes como transparente, memey di critica tocante un rechaso anterior pa revela un cantidad di documento di e caso di traficacion sexual.

E revelacion ta representa e esfuerso mas recien di administracion di Trump pa repara heridanan politico auto-infligi despues di faya den cumpli cu e expectativa cu su propio oficialnan a crea mediante teorianan di conspiracion y pronunciacionnan fuerte cu nunca a bira realidad. Door di publica entrevistanan cu a dura dos dia, e oficialnan ta parce di ta sperando pa alivia rabia, al menos temporal, di e base di presidente Trump hasta mientras nan ta continua sinta riba otro evidencia cu nan a sugeri tabata siendo prepara pa publicacion.

Interesantemente, e documentonan ta mustra Maxwell ripitidamente elogiando Trump y contestando pregunta di fiscal general interino, Todd Blanche, a nenga cu el a yega di observa Trump participando den ningun forma di comportamento sexual.

Despues di su entrevista cu Blanche, a move Maxwell for di un prison federal di seguridad abao na Florida na un camp di prison di seguridad minimo na Texas pa sigui sinta un castigo di 20 aña pa su condena di 2021 pa acusacionnan cu el a hiba muhenan adolescente pa Epstein abusa sexualmente di nan. Su huicio a conta cu relatonan di explotacion sexual di mucha di apenas 14 aña, conta pa cuatro muhe cu a describi e abuso cu nan a sufri tempo nan tabata adolescente den añanan 1990 y comienso di 2000 na casnan di Epstein.

Ni abogadonan di Maxwell ni Bureau di Prison federal a splica pakico a move Maxwell, pero un di su abogadonan, David Oscar Markus a bisa den un post riba rednan social ayera cu Maxwell ta "inocente y nunca mester a hib'e huicio, mucho menos conden'e."

Dokter acusa di graba secretamente 4.500 video den baño di hospital Australiano libera bao fiansa

(AP) — Un medico internista a sali liber bao fiansa diabierna despues cu el a ser acusa di a graba secretamente video di centenares di colega medico den e baño di hospitalnan Australiano.

Ryan Cho, 28, probablemente lo enfrenta alrededor di 500 cargo relaciona cu 4.500 video intimo cu el a graba secretamente cu telefon principalmente den e bañonan di personal di tres hospital na Melbourne desde 2021, segun acusacion di polis den documentonan cita den Corte Supremo di estado Victoria.

Hues James Elliott a dicidi cu e dokter hoben lo ser libera

bao condicion cu e biba cu su mayornan, cual a muda for di Singapore pa Melbourne den anticipacion cu e luna di prison di nan yiu lo a caba. A rekeri su mayornan pa pone un fiansa di 50.000 dollar Australiano.

Fiscal a argumenta cu Cho no tabatin ningun conexion significativo cu Australia despues di a ser suspendi for di su trabao y cu e carganan contra dje por ta un incentivo pa huy. Maske Cho a bira un residente permanente di Australia na april, e lo enfrenta deportacion si e ser condena y sentencia na 12 luna of mas den prison, Hammill a bisa.

Hues a remarca cu Cho a entrega su paspoort di Singapore y no tabatin conexion criminal cu por a yud'e sali for di Australia.

Cho a ignora preguntanan di reportero na momento cu el a sali for di e edificio di corte cu bril di solo riba su bril di bista y un tapaboca.

Polis ta alega cu Cho a graba imagen intimo di por lo menos 460 muhe. Hues a remarca cu no tin ningun acusacion cu Cho a distribui e imagennan ey.

A aresta Cho na juli despues cu a haya un telefon cu tabata grabando for di paden di un tas di mesh cu tabata colga den un baño di Austin Hospital. Polis ta alega cu el a graba tambe den bañonan den Peter MacCallum Cancer Center y den Royal Melbourne Hospital.

Su abogado Julian McMahon a rechasa e preocupacion di fiscal cu si liber'e, Cho por tuma contacto cu testigonan. Probablemente tin centenares di testigo cu lo alega ofensanan similar, McMahon a bisa.

"Tin un sensacion aki cu si mi cliente lo compromete den e ofensa criminal di tuma contacto cu testigonan, esey lo no afecta e resultado di e caso," McMahon a bisa.

Inicialmente a acusa Cho di seis ofensa, pero diabierna a agrega 127 cargo adicional, incluyendo graba imagen intimo intencionalmente sin permiso.

McMahon a bisa cu tabata mucho trempan pa bisa si e acusacionnan lo bay corte. Cho no a admiti ni rechasa e acusacionnan ainda.

Cho a yega Australia como studiante na 2017 y a studia medicina na Melbourne su Monash University.

Tera los a dera casnan pafo di capital di Guinea, matando 11 y heridando 10

(AP) — Awa di yobida pisa a causa cu tera los a cay riba casnan den un comunidad rural na Guinea, matando por lo menos 11 persona, autoridadnan a bisa diabierna. 10 otro persona a ser herida gravemente y tabata spera cu e cantidad di morto lo aumenta

E tera a los riba diaranson anochi na Maneah, un municipio rural den e distrito Coyah 50 kilometer for di e capital Conakry, segun un declaracion di Agencia Nacional pa Maneho di Emergencia.

Operacionnan di buskeda y rescate tabata continua diabierna atardi.

"Ta un parti di e sero cu a basha abao debi na e efecto di e yobida y a cay riba e edificionan," Mory Conde, minister di Planificacion Urbano y Vivienda, a bisa durante un bishita na e luga.

E tera a los despues di yobida pisa den e area y ta bin despues cu Africa Occidental a experencia record di inundacion aña pasa cu a mata mas cu 1.000 persona y a desplasa cienmiles.

Fiscal di Congo ta pidi castigo di morto pa ex-presidente Kabila pa crimen di guera

(AP)—Fiscal di Congo a pidi diabierna un castigo di morto pa ex-presidente Joseph Kabila, ken ta ser husga den ausencia den un caso di traicion cu ta inclui cargonan di crimen di guera durante casi 20 aña di gobernacion den e pais.

Kabila, ken a goberna Congo di 2001 te 2019, ta enfrentando cargonan di crimen di guera, asesinato y violacion. El a yega na poder na edad di 29 aña despues di e asesinato di su tata, ex-presidente Laurent Kabila, y despues cu su mandato a caba na 2017 el a atrasa eleccionnan pa dos aña pa prolonga su estadia den poder.

Gobierno Congoles tambe ta acusa Kabila di duna sosten na rebeldenan di M23, cu ta sosteni pa Ruanda, ken a logra tuma control di varios ciudadnan grandi y pueblonan den e parti oriente di Congo den e ultimo luna.

Kabila tabata den exilio boluntario desde 2023, pero el a reaparece na april den ciudad di Goma despues cu rebeldenan a tuma control di esaki den un ofensiva rapido. Na mei 2025, parlamento Congoles a kita su inmunidad presidencial, pasobra analistanan a mira esaki como un paso pa persecucion eventual. Su paradero actual ta desconoci.

Den corte diabierna, General Lucien René Likulia, representando e fiscalia, a pidi ademas di un castigo di morto, 20 aña den prison pa supuestamente hustifica crimen di guera y 15 aña mas pa conspiracion. E no a duna detaye riba e cargonan ey of na kico nan ta referi. No a determina un fecha di sentencia.

Presidente Felix Tshisekedi a acusa Kabila aña pasa di prepara un insureccion hunto cu e rebeldenan, un acusacion cu Kabila ta nenga. Ferdinand Kambere, ex-minister bao Kabila y actualmente lider di su partido PPRD, a bisa cu pa kita su inmunidad como senador pa bida tabata e comienso di un campaña politico contra dje.

Segun Henry-Pacifique Mayala, investigador y coordinador di Kivu Security Tracker, e peticion di castigo di morto ta “parce mas un acto di vengansa cu un buskeda di berdad.”

Mayornan di baby desaparecido na California deteni den investigacion di asesinato

(AP)—Mayornan di un baby di 7 luna cu a disparce na California a ser deteni diabierna como parti di un investigacion di asesinato, segun autoridadnan den sur di California.

E departamento di Sheriff di San Bernardino a bisa cu Jake y Rebecca Haro a ser aresta den nan cas na Cabazon, un comunidad den desierto cu ta localisa mas o menos 32 kilometer for di Palm Springs.

Oficialnan ta sigui busca pa Emmanuel Haro, ken a ser reporta como desaparecido siman pasa pa su mama, segun un publicacion di e departamento riba X. Nan a nega pa duna mas detaye.

E arestonan a yega un tiki mas cu un siman despues cu Rebecca Haro a conta cu el a ser ataca dilanti di un tienda na Yucaipa mientras cu e tabata cambiando e pampel di su yiu y a perde conocemento. El a bisa cu ora el a bin bij, su yiu no tabata t’ey mas.

Mas despues, autoridadnan a confronta Rebecca cu inconcistencianan den su relato y el a nega di sigui coopera, segun un declaracion di e sheriff. Nan tambe a registra e cas di e famia y Jake Haro a contrata un abogado.

Rebecca Haro, 41, ta deteni den prison di Riverside County diabierna, segun registro online di e prison. No tabatin registro inmediatamente disponible pa Jake Haro. E fiscalia di Riverside County ta revisando e caso.

Un mensahe pa abogado di e acusadornan, Vincent Hughes, no a haya contesta inmediatamente. Hughes ta representa Jake den un otro caso y a bisa The Sun cu e no ta kere cu e pareha ta responsable pa desaparicion di nan yiu.

“Na cualkier persona cu a tuma mi yiu, por fabor trec’e back, nos djis kier e back,” Jake Haro a bisa riba KTLA siman pasa.

Raket ta cay cerca di sede di UN na Libia durante un sesion di Conseho di Seguridad

(AP) — Mision di e Organisacion di Nacionnan Uni (UN) na Libia a informa cu un raket a cay cerca di su sede den e region occidental di e pais, cu ta operando mayormente sin ley, mientras cu e enviado di UN tabata brinda informacion na e Conseho di Seguridad.

Segun e mision, e raket a ser lansa anochi diahuebs den bisindario di e compleho den e ciudad mediterraneo Janzour, 12 kilometer occidental di Tripoli, capital di Libia. No a reporta victima, y e compleho no a haya impacto.

Ministerio di Asunto Interior di e gobierno basa na Tripoli a bisa cu nan a stroba un intento pa un raket SPG fabrica na Rusia ataca e sede di UN. E proyectil a dal un cas civil, sin victima. E ministerio ta investigando pa identifica ken ta opera e raket.

Forsa di seguridad a haya un vehiculo cu dos otro raket di e mesun tipo, y su lansador.

E sesion di Conseho di Seguridad
E atake a tuma lugar mientras cu e enviado di UN, Hanna Tetteh, tabata informando e Conseho di Seguridad riba e situacion den e nacion norte-Africano. El a presenta un guia pa Libia cu ta inclui crea un “gobierno unifica nobo, capaz di crea un ambiente conduciente pa un eleccion creible mientras cu e ta maneha funcion basico di gobernacion na un manera eficiente.”

“Nos ta convenci cu e proceso politico mester enfoca riba garantisa eleccion general y unificacion di institucionnan via un acercamento den fase,” Tetteh a bisa.

Libia a drenta den caos despues di un sublevacion apoya pa NATO den 2011 cu a tumba y mata ex-dictador Muammar Gaddafi.

E pais a keda dividi pa añas entre dos administracion rival — un den oriente y un den occidental — cada un cu su forsa arma y apoyo for di gobiernonan stranhero. Actualmente, Libia tin dos gobierno: un bao prome minister Abdulhamid Dbehiba na Tripoli, y un otro bao prome minister Ossama Hammad den e parti oriente di e pais.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 23 augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Premier Eman:

Spanning tussen VS en Venezuela geen reden tot paniek

Pagina 3

Aanval op toerist toont groot falen in aanpak van zwerfhonden op Aruba

Pagina 2

Menselijke activiteiten grootste bedreiging voor onze Lora

Pagina 7

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Hyungmin Seo gebeten zonder dat instanties verantwoordelijkheid nemen

Aanval op toerist toont groot falen in aanpak van zwerfhonden op Aruba

Een aanval door zwerfhonden op een Koreaanse toerist legt opnieuw bloot hoe de hondenwet, en vooral de gebrekkige uitvoering daarvan, tekortschiet.

Het gebeurde vorige week donderdag, toen de Zuid-Koreaanse toerist Hyungmin Seo besloot om met zijn mountainbike een tocht te maken. Een tocht die uitmondde in een moment van schrik en frustratie nadat zwerfhonden hem aanvielen en in zijn been beten. De aanval zorgde ervoor dat Seo viel, met nog meer gevolgen. Toen hij vervolgens keek waar de honden naartoe gingen, bleek dat ze uit de vuilstort bij Parkietenbos kwamen. Daar vertelden medewerkers hem dat de honden geen eigenaar hebben en dat zij niets konden doen.

Hyungmin Seo is een toerist die met zijn eigen boot reist, die aangemeerd ligt in Varadero, en hij is klant van Budget Marine dat de nodige procedures faciliteert. Hij was onderweg naar de zaak, om daarna terug te keren naar zijn boot. Dat betekende dat hij langs de vuilstort moest – en juist daar vielen de honden hem aan. Nadat er op de vuilstort niemand werkelijk hulp bood, nam Seo via WhatsApp contact op met Jair Britten, medewerker bij Budget Marine. Britten deed alle moeite om uit te zoeken wie verantwoordelijk was voor dit incident dat de toerist diep geraakt had.

Uiteindelijk werd de politie gebeld, die een ambulance waarschuwde om Hyungmin Seo naar het ziekenhuis te brengen. Daar kreeg hij een tetanusprik en werden zijn wonden schoongemaakt. Toch vond Britten dat dit niet de juiste manier was om met een probleem om te gaan dat blijft voortbestaan. Daarom nam hij contact op met de wijkagent om te bespreken wat er aan de situatie met de honden gedaan kon worden. Maar de wijkagent liet weten dat hij Seo pas de volgende dag kon ontvangen om over de situatie te praten. Het Bureau City Inspector van zijn kant maakte duidelijk dat men geen verantwoordelijkheid wilde nemen, omdat men "de handen van het probleem afgewassen heeft en gewoon niets meer met het onderwerp van zwerfhonden wil doen."

De toerist was woedend over het gebrek aan verantwoordelijkheid en dreigde Aruba internationaal aan te klagen vanwege de manier waarop zwerfhonden worden aangepakt. Jair Britten begreep de emoties, maar was zich ook bewust van de gevolgen voor Aruba. Daarom besloot hij de ATA te informeren over het incident, omdat daar een team is dat dit soort klachten kan behandelen.

Britten zelf bleef erg verontwaardigd over het feit dat de wijkagent niet bereid was te helpen en simpelweg wegbleef, zonder de zaak op te pakken of de toerist bij te staan. Hij, die de toerist heeft bijgestaan, maakt zich ernstig zorgen dat stichtingen weliswaar proberen het probleem te verlichten door honden te steriliseren, maar dat "ze gewoon teruggezet worden bij de vuilstort zonder dat er iemand verantwoordelijk is," en dat dit geen goede aanpak is. Bovendien gaat het niet om een enkel incident: er zijn echt gesteriliseerde zwerfhonden die zelfs regelmatig gevoerd worden, maar toch een gevaar kunnen vormen. Zo lopen er bijvoorbeeld drie grote honden op het strand tussen de restaurants bij Surfside. Op een late vrijdagavond moesten bezoekers van een van de etablissementen ingrijpen toen een van de honden een kind probeerde aan te vallen.

Het kantoor van minister van Justitie Arthur Dowers is inmiddels op de hoogte gebracht van het incident, in de hoop dat de regering eindelijk een krachtig besluit neemt om het grote probleem van zwerfhonden op Aruba op te lossen.

Onze redacteur nam contact op met de politie voor meer informatie, maar kreeg geen reactie.

Ook werd gesproken met toerist Hyungmin Seo die inmiddels rustiger is en zich in Varadero bevindt. Hij gaf aan dat hij zich beter voelt, maar vindt dat er als land een betere aanpak moet komen voor zwerfhonden, gezien het gevaar dat ze voor iedereen kunnen betekenen.

OM reageert op bijtincidenten met honden

"Openbaar Ministerie vervolgt in principe elke hondenbezitter na een bijtincident"

Sinds 1 januari 2023 vervolgt het openbaar ministerie in principe alle hondeneigenaren na een bijtincident wanneer de politie of een andere opsporingsdienst een proces-verbaal heeft opgemaakt. Dit geldt ongeacht of het slachtoffer nu een persoon is of (de eigenaar van) een dier.

Met dit beleid wil het OM de verantwoordelijkheid van hondeneigenaren benadrukken. Tegelijkertijd streeft het OM ernaar het aantal bijtincidenten terug te dringen en de veiligheid van de burger, en ook van dieren, te versterken.

Premier Mike Eman vraagt gemeenschap kalm te blijven

Spanning tussen VS en Venezuela geen reden tot paniek

Gisteren rond het middaguur gaf premier Mike Eman een buitengewone persconferentie waarin hij de gemeenschap informeerde over de situatie tussen de Verenigde Staten en Venezuela. Volgens de premier is er op basis van officiële informatie geen reden tot paniek en kan de gemeenschap rustig blijven.

Premier Eman liet weten dat hij gisteren in de ochtend een bijeenkomst had met het ministerie van Buitenlandse Betrekkingen, samen met het ministerie van Veiligheid, de Veiligheidsdienst Aruba en de Aruba Tourism Authority (ATA) om de situatie te evalueren die de regering al enkele weken volgt, en die inmiddels in een nieuwe fase is beland. Daarbij waren ook de adviseurs van het Kabinet van Algemene Zaken aanwezig.

Na die bijeenkomst volgde een buitengewone ministerraad om de analyses en informatie te delen die binnenkomen via de verschillende ministeries van het Koninkrijk der Nederlanden. Eman benadrukte dat Aruba voortdurend in contact staat met deze instanties om zo een duidelijk beeld te krijgen van de situatie en van hoe die zich mogelijk in de komende dagen zal ontwikkelen.

Daarna vond een speciale zitting plaats in het Parlement van Aruba, waarin informatie werd gedeeld met de Staten en werd besproken welke maatregelen de regering neemt om op de hoogte te blijven van de situatie.

Eman gaf aan dat zowel het ministerie van Buitenlandse Betrekkingen als de Veiligheidsdienst de afgelopen dagen intensief contact hadden met het ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland en met de ambassade in Washington, waar ook de gevolmachtigd minister aanwezig is.

De premier wees erop dat de gevolmachtigd minister in deze functie toegang heeft tot de informatie van de Koninkrijksambassade in Washington, maar ook tot die van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Zo kreeg de gevolmachtigd minister belangrijke informatie waarmee de Arubaanse regering weet wat er werkelijk speelt.

Daarnaast meldde Eman dat er ook contact was met de Koninkrijksambassade in Venezuela. Op basis daarvan sprak de regering met de heer Walter Hansen, commandant van de Koninklijke Marine in het Caribisch deel van het Koninkrijk, om een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingen in de regio.

"Wij weten dat er voortdurend veel gebeurt in de wereld. Er zijn verschillende gebieden waar meningsverschillen of verschillen in visie onzekerheid veroorzaken, en voor ons is het belangrijk goed geïnformeerd te zijn en te begrijpen hoe dit onze regio direct kan beïnvloeden. Daarom staan wij in voortdurend contact met alle ministeries die ons van informatie kunnen voorzien," aldus Eman.

De premier gaf verder aan dat de Veiligheidsdienst ook een analyse maakt van hoe de ontvangen informatie moet worden geïnterpreteerd. Tegelijkertijd heeft de regering een beoordeling gemaakt van wat dit kan betekenen voor de rust, veiligheid en het toerisme op het eiland.

Op basis van de informatie die nu gedeeld kan worden, verklaarde Eman dat de Verenigde Staten hebben aangekondigd dat er twee marineschepen richting het Caribisch gebied komen. In tegenstelling tot berichten in andere media zijn deze schepen nog niet op Curaçao aangekomen, maar zijn zij onderweg met als doel, zoals de VS zelf aankondigde, de strijd tegen drugshandel te versterken. President Trump wil het toezicht en de middelen voor de strijd tegen drugshandel vergroten.

"Dit is de reden waarom er in deze periode veel onrust en speculatie is geweest, maar op dit moment gaat het enkel om de informatie over de twee marineschepen die naar het Caribisch gebied onderweg zijn. Wij moeten de situatie nauwlettend blijven volgen, maar ook rekening houden met de verschillende factoren en afspraken die gelden voor het toezicht in de Caribische regio. Wij weten dat er ook afspraken bestaan tussen onszelf en de VS," aldus Eman.

De premier legde uit dat landen als de VS, Nederland en Frankrijk al vele jaren militaire middelen inzetten ter versterking van de strijd tegen drugs, en dat dit dus niet ongebruikelijk is.

"In die zin is wat er nu gebeurt niet uitzonderlijk, met uitzondering natuurlijk van de duidelijke aankondiging van deze specifieke aanwezigheid. Maar het gebruik van militaire middelen om drugs te bestrijden is iets dat al jaren geleden is vastgesteld, waarbij ook het Koninkrijk der Nederlanden en de Kustwacht zich in deze regio inzetten," voegde hij eraan toe.

Premier Eman drong erop aan dat de gemeenschap kalm blijft en benadrukte dat de regering de situatie voortdurend monitort en de bevolking zal blijven informeren over hoe de ontwikkelingen verlopen en wat de analyses zijn.

Op de vraag van de pers of de Venezolaanse ambassade in Aruba enig bericht aan de Arubaanse regering had overgebracht naar aanleiding van de aankondiging van president Nicolás Maduro dat hij militairen langs de Venezolaanse kust zou plaatsen, antwoordde de premier dat buitenlandse betrekkingen volgens het Statuut een verantwoordelijkheid zijn van het Koninkrijk der Nederlanden. Hij benadrukte dat Aruba wel de mogelijkheid heeft om zijn standpunten kenbaar te maken over de accenten in het buitenlandse beleid, vooral in de regio. "Wanneer wij een wens hebben om een standpunt richting een land in de regio kenbaar te maken, hebben wij toegang tot de ambassadeurs van het Koninkrijk."

Eman vervolgde dat Aruba in tijden van spanning voorzichtiger en terughoudender moet zijn in de manier waarop het zich in communicatie mengt, omdat misverstanden tot ongewenste situaties kunnen leiden. "Op dat moment moet je duidelijker afspreken welke communicatielijnen er zijn wat betreft de buitenlandse betrekkingen," aldus de premier.

Over de bijeenkomst met het Parlement van Aruba zei Eman dat de Statenleden zeer aandachtig waren en veel gerichte vragen stelden, ook met betrekking tot de voorbereidingen van Aruba voor verschillende scenario's. Hij legde uit dat het kabinet AVP-FUTURO niet zal speculeren over scenario's, omdat de VS heel duidelijk heeft aangegeven dat dit project een zeer concreet doel heeft. "Je kunt proberen veel zaken eromheen te analyseren, maar je moet de waarde hechten aan de informatie die op dit moment beschikbaar is. Ik heb bij alle fracties een oprechte betrokkenheid gevoeld bij de situatie en ook een oprechte steun voor de regering om het leiderschap te nemen en Aruba door dergelijke situaties te begeleiden," benadrukte hij.

De territoriale verantwoordelijkheden van het Koninkrijk…

In het Caribisch gebied…

De dag is gekomen dat de regering van de Verenigde Staten actie gaat ondernemen tegen de drugstransporten vanaf het Zuid-Amerikaanse continent in de richting van dat land. Dit veroorzaakt nogal wat commotie in onze regio, niet in de laatste plaats vanwege de eventuele consequenties voor diverse landen die hun medewerking zullen moeten intensiveren. De gebieden die tot het Koninkrijk der Nederlanden behoren, met name de ABC-eilanden, liggen in het 'heetste' gebied van de confrontatie. Dit om verschillende redenen. Het Koninkrijk heeft zowel territoriale wateren als exclusieve economische zones die bewaakt moeten worden. Een andere overweging is dat er een zekere militaire samenwerking bestaat met de Amerikaanse overheid, met steunpunten in Curaçao en Aruba. Ook bestaat er samenwerking en communicatie met de Amerikaanse autoriteiten vanuit hun eigen grondgebied binnen de regio, met name Puerto Rico en de VS-Maagdeneilanden. Dit alles kan de indruk wekken bij tegenstanders van het Amerikaanse beleid dat we deel uitmaken van alle activiteiten die de VS in de regio onderneemt, inclusief het tegengaan van de drugstransporten vanuit Venezolaans grondgebied in de richting van de VS, of via welk tussenstation ook naar de uiteindelijke bestemming, die altijd de enorme markt in de VS is. Maar, er bestaat ook samenwerking, een poging daartoe in ieder geval, met de Venezolaanse autoriteiten; buren blijven per slot van rekening buren, onder welk regime dan ook.

Hierbij moeten we wel niet de fout begaan de ogen te sluiten voor de realiteit dat een belangrijk deel van die transporten plaatsvinden met toestemming en soms zelfs met medewerking van het Venezolaanse regime. Dat regime heeft niet zo lang geleden zelf ook een oproep gedaan aan de Nederlandse autoriteiten om samen te werken in de bestrijding van drugstransporten. Met de kennis van de andere kant van de Venezolaanse zaak neemt dat niet de verantwoordelijkheid van het Koninkrijk weg om met de buren mee te werken, wat exact het bestrijden betekent van waar die buur in het geniep ook aan meewerkt; dat is de wereld waarin we nu leven.

Maar, om de actuele situatie heel scherp te stellen: we weten ook niet wat de verborgen doelstellingen zijn van de Amerikaanse regering, die wellicht op zoek is naar andere zaken dan alleen het bestrijden van drugtransporten vanaf de Venezolaanse kust. Laten we maar meteen zeggen wat het in ieder geval niet is: het betreft zeker niet een invasie op Venezolaans grondgebied en dat wel om verschillende redenen. Bijvoorbeeld omdat deze Amerikaanse regering een beleid voert van 'no boots on the ground' in een ander land en dat wereldwijd. Natuurlijk valt het nog te bezien hoeveel die uitspraak waard blijkt te zijn wanneer men besluit om het toch te doen, maar voorlopig is dat het beleid. Bovendien moet men bedenken dat een invasie een superdure aangelegenheid is, mogelijk ook met een zeker verlies van mensenlevens aan Amerikaanse zijde; dus een niet zo waarschijnlijk scenario. Daarnaast ook nog het feit dat het Venezolaanse regime een trouwe bondgenoot van president Poetin is, die een speciaal plekje schijnt te hebben veroverd in het hart van Donald Trump. Een reden te meer om een militaire operatie aan land uit te sluiten, ook weer voorlopig.

Een andere kwestie om in aanmerking te nemen zijn de verplichtingen en rechten die het Koninkrijk heeft in de Caribische regio. Zoals te zien is op de kaart van de regio die elders in deze editie is verschenen, zijn de exclusieve economische zones heel smal maar wel 200 mijl lang, net als alle andere. Dit betreft nog steeds een klein deel van de Caribische zee. Dit verplicht het Koninkrijk ook tot samenwerking en afstemming met andere landen, anders zou de bewaking weinig zin hebben. Maar de complicatie is nu net dat het Venezolaanse regime ervoor heeft gekozen om het schiereiland van Paraguana, waar het Venezolaanse grondgebied het dichtst bij Aruba komt, te kiezen voor militaire activiteiten en tegelijkertijd ook voor de activiteiten van de aldaar opererende drugskartels. Dit maakt zaken gecompliceerder voor het Koninkrijk, dat speciaal ter hoogte van Aruba territoriale wateren heeft op plaatsen die te smal zijn om twee volledige territoriale wateren naast elkaar te hebben. Deze realiteit maakt dat de operatie van de Amerikaanse autoriteiten zich zouden kunnen concentreren op de plaatsen waar de meeste activiteit te bespeuren valt en dat is dan uitgerekend in onze buurt, bij de kust van het schiereiland Paraguana. Dit kan natuurlijk veranderen, maar we moeten in ieder geval niet verbaasd zijn over mogelijke militaire activiteiten vlak bij ons.

Een vraag die nu kan opkomen is: wat zou onze eigen regering kunnen/moeten doen? In de eerste plaats samenwerken in de zaken die het Koninkrijk nodig heeft voor de verdediging van ons grondgebied. Dat met inbegrip van twee soorten bewaking die Aruba zelf ter hand moet nemen. Een ervan is de mogelijke infiltratie van netwerken van de narcoticahandel maar ook vanuit het regime, hetgeen zowel de activiteiten van lokale personen als buitenlanders kan inhouden. Ook kan dit hand in hand gaan met ongewenste politieke beïnvloeding. Om zaken duidelijk te stellen; we hoeven niet altijd te weten wat de regering precies aan het doen is, via de geëigende kanalen, om deze taken goed uit te voeren. Niet alles moet gepubliceerd worden, dat begrijpen we. Maar, we willen ook niet geconfronteerd worden met affaires als de arrestatie van 'El Pollo' Carvajal, die internationaal gezocht werd vanwege zijn narcotica-activiteiten, terwijl hij praktisch Aruba binnenkwam en weer verliet, naargelang het hem uitkwam, wellicht met medewerking van bepaalde autoriteiten, totdat Amerikaanse autoriteiten het welletjes vonden en zijn arrestatie en uitlevering verzochten. Daarna was het de beurt aan de Nederlandse regering om te blunderen door Carvajal vrij te laten, nadat de rechtbank in Aruba al had ingestemd met de uitwijzing naar de VS. De 'staat van het recht' in de rechtstaat, nietwaar?

We hoeven en kunnen ook niet altijd op de hoogte te zijn van alles wat de Koninkrijksregering en onze regering doen in een bepaalde delicate situatie, maar men had ook wel de moeite kunnen nemen om de gemeenschap beter voor te lichten.

A.T.A.: Hotels en STVR's vormen integraal onderdeel van het aanbod

Short Term Vacation Rentals (STVR's) zijn niet alleen een fenomeen op Aruba, maar wereldwijd. Het gaat om appartementen, huizen of condominiums die kortdurend worden verhuurd, soms het hele jaar, soms enkele maanden.

Deze accommodaties kennen een andere dynamiek dan hotels. Op Aruba is de categorie de afgelopen jaren sterk gegroeid. Het aantal STVR's wordt geschat op 5.500 tot 6.000 eenheden, inclusief condominiums.

In 2015 koos 33% van de toeristen voor een STVR, mede door de komst van veel Venezolanen die dollars zochten. In 2024 lag dit percentage nog steeds op 33%. Hoewel het aandeel gelijk bleef, groeide het totaal aantal accommodaties. Tegelijkertijd kwamen er meerdere hotels bij, waaronder St. Regis, Embassy Suites, JOIA Iberostar en Secrets. Daarmee nam de totale capaciteit op Aruba fors toe.

Ook de prijzen veranderden. In 2019 lagen de kosten voor een STVR lager dan nu. In 2023 betaalden gasten gemiddeld 282 dollar per nacht. Volgens cijfers van AHATA lag de gemiddelde hotelkamerprijs ongeveer 70 dollar hoger. Het STVR-aanbod varieert van budget tot luxe. Hotels hebben doorgaans een bezettingsgraad van 75 tot 80 procent, STVR's 55 tot 60 procent. Daarbij zijn niet alle STVR's het hele jaar beschikbaar.

Volgens Ronella Croes, CEO van de Aruba Tourism Authority (A.T.A.), is balans cruciaal: "STVR's hebben recht van bestaan, maar mogen de markt niet domineren. Onze hotels moeten gezond blijven, met een goede bezettingsgraad en stabiele prijzen, zodat zij kansen voor de gemeenschap en economie blijven creëren."
De overheid ziet dat bepaalde wijken veranderen van woonbuurten naar toeristische buurten met wekelijks wisselende gasten. Dat hoeft niet negatief te zijn, maar regulering is nodig. Wijken als de binnenstad van Oranjestad en San Nicolas kunnen juist profiteren van extra levendigheid.

Onlangs spraken minister van Toerisme mr. Wendrick Cicilia, de A.T.A. en de Belastingdienst Aruba (DIMP) opnieuw over dit thema. Na jaren van discussie wordt gezocht naar praktische en eerlijke oplossingen: de overheid wil haar "fair share" innen, toeristen zoeken alternatieven, en eigenaren investeren in de economie.

De overheid erkent dat veel lokale bewoners profiteren van STVR's, maar dat ook buitenlandse investeerders actief zijn. Daarom is regulering nodig zodat iedereen belasting betaalt. Volgens A.T.A. loopt Aruba jaarlijks minimaal 60 tot 70 miljoen florin mis aan toeristenbelasting, exclusief heffingen als de Environmental Levy en BBO.

De A.T.A. blijft in gesprek met de minister van Toerisme en werkt samen met Financiën aan voorstellen. Het doel: een gezonde balans, waarbij hotels en STVR's samen zorgen voor een duurzaam en eerlijk toeristisch aanbod.

SVB moet maar toezicht houden op... De pensioenwet van 2012...?

Met zeker genoegen hebben we de oproep van een lid van de christendemocratische regeringsfractie gepubliceerd, die was gericht op de spoedige benoeming van een toezichthouder voor de verplichte pensioenverzekering voor de privé sector, hard nodig voor het toezicht op de naleving van deze in 2011 goedgekeurde wet die sinds januari 2012 in werking is. Het initiatief voor deze wet kwam van diezelfde christendemocratische partij, AVP, toentertijd in een kabinet dat gesteund werd door een absolute meerderheid in de Staten. Onze instemming had te maken met het feit dat we meermalen over dit probleem, het ontbreken van het toezicht op de naleving, hebben gepubliceerd in de afgelopen jaren, vaak op basis van klachten van personen die gedupeerd werden door werkgevers, die klaarblijkelijk de ingehouden premies niet meer of nooit hadden afgedragen, terwijl de werknemer wel elke maand de inhouding ervan kon zien op zijn/haar loonstrookje.

Men kon bovendien nergens terecht met die klachten. Wel kreeg men informatie van de twee verzekeringsmaatschappijen die de uitvoering van de verzekering op zich hadden genomen, dat hun werkgever in gebreke was. Na 14 jaar van het in gebreke zijn van de overheid zelf, met betrekking tot de verplichting in de wet om het toezicht ter hand te nemen, is het niet moeilijk zich de ernst van de benadeling van honderden werknemers voor te stellen.

Het probleem met de tenuitvoerlegging van de pensioenwet hebben we al in 2018 naar voren gebracht, onder andere in een interview met de toenmalige directeur van verzekeringsmaatschappij Ennia, waarin diverse hiaten in de uitvoering naar voren kwamen. Hiaten die bovendien niet door de verzekeringsmaatschappijen konden worden aangepakt omdat het taken betreft die de overheid toekomen. De wet stelt heel duidelijk dat het de overheid is, in dit geval de minister van financiën, die de personen moet benoemen die de toezichtstaak krijgen opgedragen. Dat is nooit gebeurd, ook niet in de tweede regeerperiode van dezelfde christendemocratische partij (2013 – 2017). Genoemde parlementariër heeft de indruk gewekt dat er sprake zou kunnen zijn geweest van toezicht in de periode van 2012 tot 2017, in een kennelijke poging om daarmee de blaam voor het falen bij de politieke tegenstander in de daaropvolgende kabinetten sinds 2017 neer te leggen. Maar we hebben eerlijk gezegd nooit enige aanwijzing kunnen vinden van toezichthouders die benoemd zouden zijn, nota bene door de partij die het initiatief tot diezelfde wet had genomen. Dat initiatief kwam in het kader van de Sociale Dialoog die het kabinet in die eerste regeringsperiode had opgezet. Het was een van de zaken die ter tafel kwamen waarover in ieder geval een tri partite akkoord kon worden bereikt, in tegenstelling tot de voorgestelde verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 65 jaar, in tussentijdse stappen naar de uiteindelijke leeftijdsgrens vanaf 2024. Die leeftijdswijziging kreeg geen steun van de vakbonden, terwijl vanuit de werkgeversorganisaties de steun unaniem was. Het zou een goed idee zijn om geregeld deze feiten uit het nabije verleden naar voren te halen.

Maar nu komt er ook nog een probleem bij dat de aandacht opeist van regering en parlement. Terwijl het wetsartikel, waarin het toezicht wordt geregeld, uitgaat van "aangewezen personen die met het toezicht worden belast", die bij landsbesluit worden benoemd, zou vanaf het eerste moment de cruciale vraag zijn geweest: hoe gaat men dit werk inrichten? Het optreden van deze aangewezen personen zou ingebed moeten zijn in enige organisatiestructuur om dat werk mogelijk te maken. Men zou niet alleen afhankelijk moeten zijn van de eventuele klachten die gedupeerde werknemers komen deponeren, omdat het nooit voldoende zou zijn om zicht te krijgen op de mate van naleving in de hele sector. De wet beschrijft wel de bevoegdheden die de toezichthouder(s) hebben in de uitvoering van hun taken, die overeenkomen met die van andere toezichthouders onder andere wetten, zoals de betreding van werkplaatsen en woningen en het meenemen of kopiëren van documenten die men van belang acht voor de uitvoering van genoemde taken. Het bijkomende bewijs dat er geen toezicht heeft bestaan is het feit dat niemand ooit gehoord heeft van enig binnentreden van welk bedrijf of pand ook.

Maar om terug te komen op het belangrijkste aspect, hoe het toezicht in te richten: dat toezicht moet beschikken over de noodzakelijke informatie over de gehele sector. De wet gaat, als we goed zijn geïnformeerd, niet over de (vertrouwelijke) uitwisseling van informatie met de twee verzekeringsmaatschappijen, om enig zicht te hebben op de mate van naleving en van wie degene zijn die niet aan hun verplichtingen voldoen. Ook wordt niet vermeld dat er een orgaan moet zijn dat met het toezicht wordt belast, hetgeen noodzakelijk is om de aanzienlijke financiële middelen te kunnen toekennen die nodig zullen zijn voor de inrichting van een database die nodig is om de hele sector te kunnen volgen. We kunnen ons voostellen dat geen enkele regering, van welke politieke kleur ook, veel zin heeft in het investeren van miljoenen in een opzet die voor een groot deel het kopiëren van een database inhoudt die al bestaat binnen de overheidsstructuur, met name bij de SVB...

De reden om dit naar voren te brengen is niet gelegen in de wens onze opinie gehonoreerd te zien. Het gaat simpelweg om het feit dat onze eigen kennis van zaken met betrekking tot het overheidsfunctioneren zegt dat dit de instantie is met de geëigende structuur om deze taak te dragen, vanwege hun ervaring met soortgelijke materie en bovendien in het bezit van de digitale structuur die daarvoor nodig is. Heel duidelijk gesteld: of de SVB wordt met deze taak belast of men kiest voor de instelling van een separate toezichthouder, die voor de opstart en het werk daarna praktisch bezig zou zijn met het kopiëren van het werk en de actuele informatie van SVB over de privésector. We begrijpen eigenlijk niet hoe een dergelijke taak, die niets heeft uit te staan met politieke kleur, nog steeds niet geregeld kan worden.

SNBA: "De regering moet zorgen voor het welzijn van alle districten, maar wij staan op voor San Nicolas en willen de stad zien bloeien"

De San Nicolas Business Association (SNBA) heeft haar visie voor 2025 en de toekomst van San Nicolas gepresenteerd aan het Bureau Interne Dienst (BID). Voorzitter Errol de Freitas en vicevoorzitter Joseph Brooks overhandigden het document en riepen tegelijkertijd de regering van Aruba op om zo spoedig mogelijk een overleg te plannen om de plannen voor San Nicolas gezamenlijk te bespreken.

Volgens De Freitas was het oorspronkelijke idee om het document rechtstreeks aan de Raad van Ministers te overhandigen, maar vanwege de drukke agenda van de regering is dat tot nu toe niet gelukt. "Wij hopen dat dit uiteindelijk leidt tot een uitnodiging voor een gesprek. Het doel is om de Raad van Ministers een keer in San Nicolas te laten vergaderen, zodat men de situatie hier van dichtbij kan bekijken en ook investeerders, die al actief zijn of interesse tonen, daarbij aanwezig kunnen zijn," aldus De Freitas.
Het document van de SNBA telt 104 pagina's, bevat 31 hoofdpunten en richt zich op de ontwikkeling van het gebied van Balashi tot Punta Basora. Er wordt ingezoomd op drie hoofdthema's, aangevuld met extra suggesties. De Freitas benadrukte dat de SNBA nauw samenwerkt met verschillende organisaties en stakeholders, bijeenkomsten organiseert met haar leden en ook informatiesessies houdt voor de bevolking om vragen te beantwoorden over lopende projecten.

De eerste prioriteit is de vernieuwing van de hoofdstraat van San Nicolas. Volgens De Freitas is de voorbereiding hiervoor een uitdaging, maar cruciaal voor de uitstraling van het stadscentrum. "Daarom is het voor ons van groot belang dat de regering luistert naar de suggesties die wij aanbieden en dat zij betrokken blijft bij de plannen," aldus de voorzitter.

Naast de hoofdstraat richt de visie zich op Carnival Village, de stranden bij Colony, Seroe Colorado en het gebied rond de raffinaderij. De Freitas wees erop dat het district sinds de sluiting van de raffinaderij moeilijke

tijden heeft doorgemaakt en dat San Nicolas momenteel de meeste hulp van alle districten nodig heeft.
Volgens hem vragen veel van de voorgestelde maatregelen niet eens om extra budget. "Wij vragen geen geld van de overheid, maar reiken projecten aan die uitgevoerd kunnen worden en waarvan iedereen profiteert," benadrukte hij. Voorbeelden zijn verlichting, verf en beplanting in de hoofdstraat, en schoonmaakacties bij Baby Beach en Rodgers Beach, inclusief het verwijderen van zwerfhonden in die omgeving.
De Freitas verwees hierbij ook naar het hotel Secrets in Seroe Colorado. In tegenstelling tot andere locaties van dit hotelmerk verlaten gasten daar het terrein, maar komen zij direct terecht in een omgeving die ontsierd wordt door rondzwervende honden. SNBA heeft dit probleem al eerder aangekaart bij de Directie Volksgezondheid en het departement van Milieu, maar tot nu toe zonder resultaat.

Volgens De Freitas is het van belang dat de regering vertrouwen wekt bij investeerders die al eigendommen hebben gekocht en plannen hebben om te investeren en werkgelegenheid te creëren. "San Nicolas vertegenwoordigt 40% van de bevolking van Aruba. Wij willen dat dit erkend wordt. We zijn niet hier om te botsen met de regering; regeringen komen en gaan, maar zij dragen de verantwoordelijkheid voor het welzijn van alle districten. Wij staan voor San Nicolas en willen de stad zien bloeien en opnieuw worden wat zij hoort te zijn," besloot De Freitas.

ARUBA VANDAAG

Opinie:

Minister Croes weigert verantwoording over 'dienstreis' of 'snoepreis'

Door: Evelyn Wever-Croes, Fractieleider MEP

De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, mw. Gerlien Croes, heeft recent haar antwoorden gegeven op de vragen die ik namens de oppositie stelde over haar dienstreis naar Nederland van 9 t/m 15 juni jl. Wie de beantwoording leest, kan maar één conclusie trekken: de minister weigert werkelijk gebruik te maken van de kans om zich te verschonen van de beschuldiging dat zij op snoepreisjes gaat.

De antwoorden zijn summier, ontwijkend en ontoereikend. Er is geen financieel verslag overgelegd. Daarmee handelt de minister niet alleen in strijd met de principes van transparantie, maar ook met haar eigen regeerakkoord van AVP-Futuro, waarin helder staat dat bij dienstreizen altijd drie offertes moeten worden opgevraagd. Nergens blijkt dat dit is gebeurd.

Evenmin geeft de minister concreet aan welke afspraken daadwerkelijk zijn gemaakt tijdens het werkbezoek. Wat vaststaat, is dat er geen enkele bespreking op politiek niveau heeft plaatsgevonden. Dat roept de vraag op waarom de minister überhaupt naar Nederland is afgereisd. Zou het niet veel verstandiger en doelmatiger zijn geweest om enkele weken te wachten, totdat de politieke gesprekspartners in Den Haag wel beschikbaar waren? Nu heeft de minister met haar delegatie aanzienlijke kosten gemaakt zonder enig tastbaar politiek resultaat.

Wat resteert is het beeld van een peperdure, slecht verantwoorde snoepreis. Alsof dat nog niet genoeg is, komt er in de beantwoording nog een ander opmerkelijk element naar voren: de minister heeft met de wethouder van Rotterdam gesproken over het hergebruik van afgedankte kunstgrasvelden. Een idee dat niet alleen vragen oproept over de kwaliteit en duurzaamheid van deze tweedehands voorzieningen, maar ook over de mogelijke gezondheidsrisico's die recent in de media breed zijn uitgelicht. Het is onbegrijpelijk dat de minister dergelijke opties zonder zorgvuldige afweging aan de orde stelt.

Omdat de beantwoording zo pover en ontwijkend was, heb ik inmiddels 23 vervolgvragen gesteld aan de minister. Het gaat immers om het principe dat een bewindspersoon verantwoording verschuldigd is aan het parlement en daarmee aan het volk van Aruba. Als een minister kiest voor kostbare dienstreizen, dan dient zij tot in detail te verantwoorden welke doelen zijn nagestreefd, welke resultaten zijn geboekt, en hoe het belastinggeld van de burgers is besteed.
Transparantie en verantwoording zijn geen gunsten die een minister kan verlenen, maar kernverplichtingen in een democratische rechtsstaat. Het weigeren van openheid over kosten, het negeren van afspraken uit het eigen regeerakkoord, en het ontbreken van concrete politieke resultaten maken dat deze reis niet anders kan worden gezien dan als een ondoordachte en kostbare misstap. Een snoepreis dus!

De wal - of het rif - zal... Het (toerisme)schip keren...?

Twee verschillende kanten van onze toeristische realiteit kwamen afgelopen week naar voren in onze edities. Een ervan was de publicatie van het standpunt van de Raiz-partij, met name hun bezorgdheid over de koers die de toeristische sector nu vaart, met zorgwekkende effecten op verschillende aspecten van de gemeenschap. Anderzijds een interview met de CEO van Aruba Tourism Authority (ATA), over wat zij zien als haalbaar om te doen, aangezien zij zich ook bewust zijn van het probleem van de 'overontwikkeling' in het toerisme en de gevolgen hiervan, onder andere op de natuur en het milieu. Het gaat ons hier niet om het eens te zijn met hun standpunten, maar we willen ons eerder concentreren op de gevolgen van het niet bestaan van een beleid tot inperking van die ontwikkeling, die overduidelijk niet duurzaam is, en wat de effecten zullen zijn op de sector zelf en de economie in het algemeen. Het trachten de effecten op de natuur en het milieu te verzachten zijn lovenswaardige acties, maar laten we het eerst hebben over het primaire proces zelf en de consequenties hierin.

We hebben begrip voor de urgentie die beide genoemde organisaties tot uitdrukking brengen, maar zien ook de beperking van wat hun acties kunnen betekenen. Als we reële situatie binnen de sector bekijken dan lijkt het erop dat, ondanks de goede bedoelingen van diverse kanten, als ondersteuning van of juist kritiek op het beleid van de overheid van de afgelopen twee decennia, dat er niets anders overblijft om het tij te keren dan wat wordt samengevat in de Nederlandse uitdrukking: "De wal zal het schip keren." We hebben geen goede gelijkwaardige uitdrukking in het Papiamento, dus vandaar dat we de titel van dit redactioneel artikel die titel draagt. Daar bij ons op veel plaatsen je niet eens de wal bereikt zonder op het rif te stranden, zou het bij ons dus eigenlijk het rif moeten zijn dat het schip zal keren.

In ieder geval, als dat de koers is die het toerisme volgens ons zal varen, wat is dan het meest waarschijnlijke scenario dat we zullen zien? Dus in ieder geval geen interventie van de overheid om de groei in de sector in te perken, maar men zal dit dus overlaten aan de werking van de markt. Dat zal dus inhouden dat die 2.700 hotelkamers, die volgens Raiz nog onderweg zijn in 2026/2027, er inderdaad komen en misschien zelfs meer. En waarom meer? Want wie heeft ooit gehoord van een regering, een vorige of de huidige, die de wens heeft geuit om grenzen te stellen aan deze groei? Hebben we iets vernomen over een moratorium voor hotels en condominiums? Hebben we iets vernomen over een plan om de wanorde in de groei van de Airbnb- sector een halt toe te roepen? Nee, en we moeten dus aannemen dat dit ook al overgelaten wordt aan de marktwerking? Dat betekent dus dat er een beleid wordt gevoerd dat het beste kan worden samengevat in een andere Nederlandse uitdrukking, namelijk dat 'geen beleid ook beleid is'? Als dit het geval is, dan gaan we al aardig in de richting van eerstgenoemde uitdrukking.

Maar, wat gaat er concreet gebeuren Hoe gaat het 'beleid zonder beleid' de sector zelf beïnvloeden? Dit wordt eigenlijk niet een eenduidig proces waarin iets gebeurt en als gevolg daarvan iets anders plaatsvindt, maar het gaat om verschillende factoren die hier een rol spelen. Bijvoorbeeld, we kunnen verwachten dat de hotelsector, en wellicht in iets mindere mate de timeshare sector, moeilijke tijden tegemoet gaat vanwege diverse uitdagingen. Een ervan is de concurrentie vanuit de alternatieve accommodatie-sector (o.a. Airbnb), die op dit moment de snelst groeiende sector is. Daarnaast is er de concurrentie binnen de hotelsector zelf, op basis van de ongebreidelde groei in de komende jaren. Zoals eerder vermeld heeft de Raiz-partij gesteld dat in de komende paar jaar er 2.700 kamers bij komen. Dit veroorzaakt om te beginnen een vraag naar arbeid van ongeveer 6.000 banen, waar we geen mensen voor hebben. We gaan nu hier niet nader op in, aangezien we al vaker dit thema behandeld hebben. Waar we ons hier op concentreren is de invloed hiervan op de bezettingsgraad van de huidige hotels.

Natuurlijk kan men argumenteren dat, als Aruba al zolang een bezettingsgraad van tussen de 70 en 80 procent heeft gekend, dat het dan ook mogelijk moet zijn dat de hotels ook prima kunnen opereren bij een bezettingsgraad van 55 – 65%, of niet soms? We kunnen nu merken dat dit een vraag is die we nooit in onze media zullen terugvinden, een enkele uitzondering daargelaten? In de sector zelf zegt niemand iets, uit angst, waarvoor? Is het 'not done' in die kringen om te zeggen dat het beperken van de concurrentie een mogelijke optie is? Als dat het geval is dan kunnen we ervan uitgaan dat er velen zijn die ook geloven dat uiteindelijk de wal het schip gaat keren, maar dit niet zien als een probleem, maar juist als 'het natuurlijke kapitalistische proces' waarbij degene die de concurrentie niet meer aankan, maar het veld moet ruimen?
Als dat zo is, dan kan de belangrijkste actor, de overheid, gewoon doorgaan met het uitdelen van vergunningen voor nog meer toeristische accommodatie, maar dan moet men zich wel bewust zijn van het feit dat men dan ook de secundaire gevolgen daarvan accepteert, zoals de achteruitgang in de natuur en het milieu, want dat zou deel uitmaken van het draaiboek van de (over)ontwikkeling waarvoor men kiest.

Maar, men moet een ding niet vergeten: dit alles zal Aruba vanzelf al minder aantrekkelijk maken en we zullen dan een minder grote toevloed van toeristen zien en de bedrijven die het vege lijf weten te redden, gefeliciteerd. Zo kan het ook zijn dat 'de wal het schip zal keren'...

Afname van populatie Lora baart zorgen bij ACF

Menselijke activiteiten grootste bedreiging voor onze Lora

Recent kreeg Aruba Vandaag een rapport onder ogen dat melding maakt van een daling in de populatie van de Lora, die vorig jaar in het wild werd uitgezet. Op Facebook merkte een gebruiker op dat er momenteel nog maar twee Lora's in zijn omgeving rondvliegen, wat wijst op een scherpe daling van een populatie die al zeer klein was bij de vrijlating.

Onze redacteur nam contact op met de Aruba Conservation Foundation (ACF) en sprak met de organisatie over de ontwikkeling van de Lora en de gevaren die zij in onze natuur ondervindt.

De populatie van de Lora op Aruba verdween volledig in 1947. Het is bekend dat de uitsterving te wijten was aan illegale vangst voor de verkoop als huisdier, en het doden van de vogels omdat ze werden gezien als een plaag voor de landbouw. ACF vertelt dat de herintroductie van de Lora (Yellow-Shouldered Amazon) in onze natuur voortkwam uit een onverwachte situatie. In 2022 werden 25 Lora's gered uit een illegale dierenhandel over zee naar Aruba, samen met andere dieren. Sindsdien nam ACF de verantwoordelijkheid om de vogels te rehabiliteren en verzorgen, waarna zij in 2024 in het wild werden vrijgelaten.

Volgens ACF-woordvoerder Edeline Berg waren van de 25 vrijgelaten vogels er recent nog 17 gesignaleerd, maar is dit aantal de afgelopen twee à drie weken verder gedaald. De exacte reden van deze afname kan niet bevestigd worden, maar veranderingen in vliegroutes en voedselpatronen zouden een rol kunnen spelen. Er bestaat echter ook een vermoeden dat Lora's slachtoffer worden van vangst, zowel door burgers als door kwekers van papegaaien. Dit was een risico waarvan ACF zich bewust was nog vóór de vrijlating. Om de herintroductie op Aruba te laten slagen, deed de organisatie een uitgebreide evaluatie van de leefomgeving, onder meer of er voldoende voedsel aanwezig was en of de instincten van de vogels hen konden leiden. Ondanks dat de adolescenten geen oudere soortgenoten hadden om van te leren, verliep hun ontwikkeling na de vrijlating aanvankelijk positief.

Daarnaast zijn er andere bedreigingen. Chief Conservation Officer Natasha Silva van ACF legt uit dat er een hardnekkige mythe bestaat over de vermeende dreiging van de Boa voor de Lora's.

In een interview rond de tijd van de herintroductie benadrukte ACF dat de Boa geen significante bedreiging vormt. Hoewel de Boa een invasieve soort is, jaagt hij veel minder vaak dan gedacht. Silva legt uit dat slangen koudbloedig zijn en daardoor weinig energie nodig hebben. Een Boa kan bijvoorbeeld weken overleven na het eten van slechts één kip.

Volgens Silva zijn de grootste bedreigingen voor de Lora's afkomstig van mensen zelf.

De menselijke impact speelt een enorme rol in de ontwikkeling en de afname van de Lora-populatie, evenals die van andere soorten op ons eiland. Dit is zichtbaar in het kappen van terrein, het vangen en kweken van papegaaien, en zelfs het gebrek aan goed beheer van honden en katten, wat een groot punt van zorg in de gemeenschap is. Anders dan de Boa jagen honden en straatkatten meerdere keren per dag, wat een veel grotere bedreiging vormt.

Ook ziet men een trend van mensen die rechtstreeks contact zoeken met de Lora's, iets waarvoor ACF vorig jaar al opriep om dit te vermijden. Dat contact varieert van het lokken van de vogels om ze in een kooi te stoppen, het voeren, tot het dichterbij halen om foto's of video's te maken. De organisatie benadrukt dat, hoe goedbedoeld ook, dit meer schade aanricht dan voordeel oplevert.

Allereerst kan het voeren van de Lora's hen afhankelijk en zwak maken. Als zeer intelligente dieren leren ze snel herhaald gedrag. Bij constante voedering verliezen ze hun instinct om zelf voedsel te zoeken. Bovendien kan de interactie met mensen hun natuurlijke overlevingsinstinct verstoren.

Het opsluiten in kooien is bijzonder schadelijk voor hun mentale gezondheid. Papegaaien kunnen jarenlang opgesloten blijven in een kleine ruimte en gedragingen van wanhoop ontwikkelen, zoals het imiteren van omgevingsgeluiden.

Daarom adviseert ACF om geen contact te zoeken met de Lora's. Zoals Silva uitlegt: de vogels moeten mensen vrezen – dat is juist wat hun overlevingskans vergroot. Wat wél nuttig is, aldus de organisatie, is het buiten plaatsen van een bakje water dat de Lora's (en andere papegaaien) kunnen drinken.

Een andere, en mogelijk meest schadelijke, menselijke bedreiging is de handel in wilde dieren. De recent vrijgelaten Lora's werden immers gered uit precies zo'n illegale handel. De papegaaienkweek op ons eiland is een reëel probleem en een handel die grote schade toebrengt aan de natuur. Ondanks dat ACF hiervan op de hoogte is, legt de organisatie uit dat hun mogelijkheden zeer beperkt zijn. De toepassing van de dierenbeschermingswet, inclusief die voor de Lora, laat op ons eiland veel te wensen over. Daar blijft de organisatie aandacht voor vragen. Ondertussen richt ACF zich op het geven van educatie aan burgers en werkt zij samen met internationale partners om de natuur te beschermen.

Berg vertelt aan onze redacteur dat de organisatie in september een nieuwe editie zal houden van de educatieve reeks "Naturalesa ta Papia", waarin de Lora centraal zal staan. Ook wijst ACF erop dat er sinds de vrijlating een "Wildlife Hotline" bestaat en moedigt zij burgers aan om de rangers te helpen bij het monitoren van het welzijn van de vogels.

Wie een Lora ziet, wordt gevraagd een bericht te sturen met de locatie, het aantal en indien mogelijk een foto. Daarbij benadrukt de organisatie dat foto's van een veilige afstand genomen moeten worden. ACF is bereikbaar via de hotline op 592-4476. Er wordt geen gebruik gemaakt van WhatsApp, omdat de rangers vaak in het park werken waar zij mogelijk geen verbinding hebben.

Curaçao

Tweede Kamer eist duidelijkheid over bescherming ABC-eilanden bij Venezuela-VS-crisis

(CuraçaoChronicle) – De Nederlandse politieke partij D66 heeft zorgen geuit over de veiligheid van Aruba, Bonaire en Curaçao nu de spanningen tussen buurland Venezuela en de Verenigde Staten oplopen.

In een reeks Kamervragen aan minister van Buitenlandse Zaken Caspar Veldkamp en minister van Defensie Ruben Brekelmans vroegen D66-Kamerleden Jan Paternotte, Jeanet van der Werff en Hülya Kat Bamenga om duidelijkheid over welke maatregelen het Koninkrijk neemt om de veiligheid van de burgerluchtvaart, scheepvaart en vitale infrastructuur rond de ABC-eilanden te garanderen.

Zij wezen daarbij specifiek op de risico's voor cruise- en tankertransport, alsook voor essentiële havenfaciliteiten en onderzeese kabelverbindingen.

Zorgen over reisadviezen en noodplannen

De Kamerleden drongen er ook op aan dat de regering uitlegt of reisadviezen en noodplannen voor bewoners en bezoekers worden bijgewerkt in het licht van de recente ontwikkelingen, en hoe dergelijke updates worden gecommuniceerd met lokale gemeenschappen, bedrijven en de toerismesector.

Hun vragen volgden op uitspraken van de Venezolaanse president Nicolás Maduro op maandag, waarin hij aankondigde 4,5 miljoen militieleden te mobiliseren. De zet kwam na berichten – ontkend door het Witte Huis – over Amerikaanse marineschepen en troepen die dicht bij Venezuela zouden zijn gepositioneerd.

Vragen over Amerikaanse marineaanwezigheid en Nederlandse paraatheid Onder de gedetailleerde vragen aan de regering vallen:

- Welke officiële informatie heeft het Koninkrijk van de VS ontvangen over de inzet van drie Aegis-destroyers in het Caribisch gebied, inclusief hun doel, duur en operationele reikwijdte?
- Heeft er diplomatiek of militair overleg met Washington plaatsgevonden vóór of na de aankondiging?
- In hoeverre beïnvloedt deze inzet de Cooperative Security Location (voorheen de FOL) in Aruba en Curaçao, inclusief overvliegrechten, stagingrechten, gegevensuitwisseling en personeelssterkte?
- Welke directe militaire en kustwachtmiddelen zijn beschikbaar in het Caribisch deel van het Koninkrijk, en welke escalatieopties bestaan er?
- Zijn er extra personele of materiële maatregelen nodig voor de Kustwacht, en zal de regering een Notice to Airmen (NOTAM) of Navigational Warning uitgeven om de veiligheid van lucht- en scheepvaart te waarborgen?
- Hoe worden Aruba en Curaçao betrokken bij de besluitvorming over defensie- en buitenlandse beleidskwesties die hun veiligheidssituatie met Venezuela raken?
- Zal het parlement regelmatig worden geïnformeerd, eventueel via vertrouwelijke briefings, over paraatheid, conflictbeheersing en mogelijke scenario's?

Nauwlettend volgen van ontwikkelingen

De D66-fractie benadrukte dat transparantie en paraatheid cruciaal zijn, vooral gezien de afhankelijkheid van de regio van toerisme, energietransport en internationale handel. Zij verzochten dat elke vraag afzonderlijk wordt beantwoord tijdens de komende Raad Buitenlandse Zaken en Defensie.

De Nederlandse regering heeft nog geen officiële reactie gegeven.

Regering Curaçao bijgepraat over regionale veiligheid

Op woensdag 20 augustus werd de Raad van Ministers geïnformeerd over de huidige veiligheidssituatie in de Caribische regio, naar aanleiding van de aankondiging van een versterkte Amerikaanse militaire aanwezigheid.

De briefing werd gegeven door de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied, commodore Walter Hansen, en Jérôme Beeldsnijder, directeur van de Veiligheidsdienst Curaçao (VDC). Als Koninkrijksaangelegenheid ligt de bescherming van het Koninkrijk, inclusief de Caribische gebieden, onder verantwoordelijkheid van het Nederlandse Ministerie van Defensie.

Volgens de Amerikaanse regering is de inzet van extra middelen en personeel in de regio gericht op de bestrijding van drugshandel. De Curaçaose regering bevestigde dat Amerikaanse schepen die deelnemen aan deze operaties welkom zijn om logistieke stops op het eiland te maken, waaronder voor tanken. Functionarissen benadrukten dat deze samenwerking in lijn is met langdurige praktijken tussen beide landen.

De Forward Operating Location (FOL) op Curaçao, waar Nederland, de Verenigde Staten en Curaçao samenwerken aan drugsbestrijding, werd genoemd als een belangrijk voorbeeld van dit partnerschap.

Minister-president Gilmar Pisas vroeg om de briefing om ervoor te zorgen dat de Raad van Ministers volledig op de hoogte bleef van het regionale veiligheidsklimaat. De regering verklaarde de ontwikkelingen nauwlettend te zullen blijven volgen en benadrukte dat de veiligheid van Curaçao en zijn bevolking de hoogste prioriteit blijft.

Sint Maarten

Regering onderzoekt invoering van huishoudgebonden subsidie direct toegepast op elektriciteitsrekeningen

(TheDailyHerald) – Minister-president dr. Luc Mercelina heeft donderdag in het parlement verklaard dat de regering de mogelijkheid onderzoekt om een "huishoudgebonden subsidie" rechtstreeks toe te passen op de elektriciteitsrekeningen van consumenten, om zo verlichting te bieden bij de hoge kosten. Eerdere opties voor steunmaatregelen zijn namelijk niet van de grond gekomen.

Mercelina gaf aan dat hij hierover in gesprek is met de minister van Financiën. Het plan zou zes tot twaalf maanden kunnen lopen en direct aan huishoudens worden toegekend via hun elektriciteitsrekening. "We zijn nu intensief in gesprek met de minister van Financiën, en het project heeft de sympathie van de minister van Financiën, omdat we allemaal geloven dat de bevolking van St. Maarten door een moeilijke periode gaat," aldus de premier.
De subsidie zou mogelijk al vanaf 1 december van start kunnen gaan, maar de criteria voor toekenning worden nog uitgewerkt. Begunstigden zouden hun elektriciteitsrekening op orde moeten hebben of een betalingsregeling getroffen moeten hebben. "Dit voorkomt dat ook mensen die niet meewerken of niet betalen beloond worden. Je moet verantwoordelijk blijven voor wat je hebt verbruikt, ook al is er sprake van steun," legde Mercelina uit.

De premier benadrukte dat de door GEBE voorgestelde steunmaatregelen niet alle consumenten ten goede komen. "Het concept dat de regering nu bekijkt, na het verkennen van alle mogelijkheden, is een huishoudgebonden subsidie die direct wordt toegepast op de elektriciteitsrekeningen," zei hij.

Mercelina verduidelijkte dat GEBE 50.000 Caribische gulden per maand (600.000 gulden per jaar) aan verlichting heeft aangeboden, gericht op circa 250 kwetsbare klanten. Volgens de regering moet de steun echter verder reiken. "Het lijden beperkt zich niet tot de kwetsbare groep, het treft iedereen… de hardwerkende brandweermannen, de verpleegkundigen en de leraren ondervinden dit allemaal. Daarom kwamen we met dit voorstel, want als we het bedrag van 600.000 gulden verdubbelen, richten we ons nog steeds maar op 250 klanten," aldus de premier.

Daarnaast onderstreepte hij dat structurele verbeteringen bij GEBE noodzakelijk zijn, met name op het gebied van facturatie en kostenbeheersing. Volgens Mercelina moet GEBE meetbare verlichting tijdig leveren, de aanbevelingen van BTP/RAC implementeren, discipline afdwingen in de operationele kostenbeheersing en zorgen voor een stabiele en betrouwbare dienstverlening aan de bevolking van St. Maarten.

De premier zei dat de regering het Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) heeft gevraagd om als onafhankelijke toezichthouder de facturen van GEBE te beoordelen. "Het is tijd dat er een onafhankelijke toezichthouder komt die toezicht houdt op de facturatie. Dit is cruciaal om de consument te beschermen en ervoor te zorgen dat de rekeningen eerlijk en transparant zijn," zei hij.

Mercelina voegde daaraan toe dat er ook een suggestie is gedaan om kunstmatige intelligentie in te zetten om GEBE te helpen bij het herstructureren van de bedrijfsvoering.

Ondanks eerdere teleurstellingen bij het realiseren van steun via andere wegen, benadrukte Mercelina dat de regering blijft zoeken naar manieren om verlichting te bieden. "Wij zijn vastbesloten om naast het volk van St. Maarten te staan, terwijl we tegelijkertijd transparantie garanderen," aldus de premier.